

NSVL

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUV
STANDARDITE, MÕÖTUDE JA MÕÖTERIISTADE KOMITEE

JUHEND 12—58

MÕÖTUDE JA MÕÖTERIISTADE KONTROLLIMISEKS
JA MÕÖTMISTEHNIKA SEISUNDI NING STANDAR-
DITE JA TEHNILISTE TINGIMUSTE TÄITMISE
KONTROLLIMISEKS

Ametlik väljaanne

EESTI NSV RAHVAMAJANDUSE NÕUKOGU
TEHNILISE INFORMATSIOONI BÜROO
TALLINN 1961

NSVL

NSV LIIDU MINISTRITE NOUKOGU JUURES ASUV
STANDARDITE, MÕOTUDE JA MÕOTERIISTADE KOMITEE

JUHEND 12—58

MÕOTUDE JA MÕOTERIISTADE KONTROLLIMISEKS
JA MÕÖTMISTEHNIIKA SEISUNDI NING STANDAR-
DITE JA TEHNILISTE TINGIMUSTE TÄITMISE
KONTROLLIMISEKS

Ametlik väljaanne

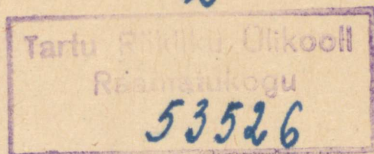
EESTI NSV RAHVAMAJANDUSE NOUKOGU
TEHNILISE INFORMATSIOONI BÜROO
TALLINN 1961

Originaali tiitel:

Правила 12—58 организации и проведения поверки мер и измерительных приборов и контроля за состоянием измерительной техники, соблюдением стандартов и технических условий.

Juhend on kinnitatud NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee poolt 11. juulil 1958. a. ja kehtestatud 1. jaanuarist 1960. a. ajutise juhendi 12—54 asemel.

2

АРХИВКОПИ

JUHEND 12 — 58

MÕÖTUDE JA MÕÖTERIISTADE KONTROLLIMISEKS JA MÕÖTMISTEHNIIKA SEISUNDI NING STANDARDITE JA TEHNILISTE TINGIMUSTE TÄITMISE KONTROLLIMISEKS

Mõõtude ja mõõteriistade ühtsuse, õigsuse ja õige kasutamise kindlustamiseks kõigis NSVL rahvamajanduse harudes ning toodangu kvaliteedi tõstmiseks määratakse niisugune kord mõõtude ja mõõteriistade ning mõõtmistehnika seisundi ja standardite ning tehniliste tingimuste täitmise kontrollimiseks, mis on kohustuslik kõikidele asutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele.

I. Mõõtude ja mõõteriistade kontrollimine

1. Ekspluatatsioonis olevate mõõtude ja mõõteriistade nõutava seisundi, õigsuse ja õige kasutamise eest vastutavad asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide juhatajad, kes on kohustatud vastavalt NSVL valitsuse korraldustele organiseerima süstemaatilise järelevalve kõikide nende poolt kasutatavate mõõtmisvahendite üle, kindlustama nende õigsust, korrasolekut, õiget kasutamist ja säilitamist.

See järelevalve viiakse läbi vastavalt ametkondliku järelevalve eeskirjadele, mille on kinnitanud NSVL ministriumid ja ametkonnad kooskõlas NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komiteega; liiduvabariikide ministriumid ja ametkonnad kooskõlas liiduvabariikide ministrite nõukogu juures asuva Komitee volinikuga ning rahvamajanduse nõukogud, kohalike tööraha saadikute nõukogude tööstuse valitsused kooskõlas Komitee vastavate kohalike organitega.

2. Tootmisest väljalastavad eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad ning remondist väljalastavad ja kasutatavad põhi- (lähte-) eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad, mis on loetletud lisa 1, kuuluvad riiklikule kontrollimisele Komitee organites.

Tootmisest ja remondist väljalastavad ning ekspluatatsioonis

olevad töömõõdud ja -mõõteriistad, mis on loetletud lisas 2, kuuluvad riiklikule kontrollimisele Komitee organites.

Tootmisest ja remondist väljalastavaid töömõõte ja -mõõteriistu, mis on loetletud lisas 3, kontrollivad:

a) tootmisest väljalaskmisel — vahetult ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes on registreeritud Komitee kohalikes organites ja valmistavad mõõte ning mõõteriistu;

b) remondist väljalaskmisel — Komitee organid, kui mõõteriistad remonditi lahtist tüüpi remonditöökodade poolt; vahetult ettevõtted, asutused või organisatsioonid, kes omavad mõõtude ja mõõteriistade ametkondliku järelevalve organeid ning on registreeritud Komitee kohalikes organites kontrollimise õigusega, kui mõõteriistad remonditi ainult enda vajaduseks. Kindlaksmääratud kord enda vajaduseks remonditud mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks laieneb ka baaslaboraatoriumidele, kes valmistavad töid neile kinnitatud ettevõtetele antud ametkonnas.

3. a) Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes kasutavad põhi- (lähte-) eeskujulikke mõõte ja mõõteriistu, mis on loetletud lisas 1, ning töömõõte ja -mõõteriistu, mis on loetletud lisas 2, on kohustatud esitama need mõõdud ja mõõteriistad riiklikule kontrollimisele Komitee organitesse tähtaegadel, mis on määratud ettevõtete, asutuste või organisatsioonide eneste poolt olenevalt nende mõõtude või mõõteriistade kasutamise määrast, selle arvestusega, et oleks kindlustatud nende alaline õigsus ja töökorras olek, kontrollida tuleb mitte harvemini, kui Komitee poolt määratud piirsagedusega;

Märkus. Üksikutel juhtudel, kui on loodud hea mõõtude ja mõõteriistade seisund ja hea järelevalve nende üle pikema aja jooksul, on Komitee kohalike organite juhatajatel õigus ettevõtte taotlusel kahekordistada mõõtude ja mõõteriistade (loetletud lisas 2) riikliku kontrollimise tähtaja pikkust.

b) ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes kasutavad lisas 3 loetletud mõõte ja mõõteriistu ja on registreeritud Komitee kohalikes organites mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise õigusega, on kohustatud iseseisvalt kontrollima neid mõõte ja mõõteriistu tähtaegadel, mis on kindlaks määratud ettevõtete, asutuste või organisatsioonide eneste poolt käskkirjadega või nende juhatajate kinnitatud graafikutega, mille eesmärgiks on kindlustada mõõtude ja mõõteriistade alaline õigsus ja korrasolek;

c) ettevõtted, asutused või organisatsioonid, kes kasutavad lisas 3 loetletud mõõte ja mõõteriistu ning ei ole saanud Komitee kohalikelt organitelt õigust mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks, esitavad need mõõdud ja mõõteriistad kontrollimi-

seks Komitee organitesse, või — kooskõlastatult viimastega — ametkondlikesse mõõtmislaboratooriumidesse või spetsialiseeritud ettevõtetesse, kes teostavad lepingute alusel mõõtude ja mõõteriistade tehnilist järelevalvet ning kellele Komitee kohalike organite poolt on antud kontrollimise õigus, tähtaegadel, mis on kindlaks määratud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide endi poolt kas käskkirjadega või nende juhatajate kinnitatud graafikute alusel, mille eesmärgiks on kindlustada mõõtude ja mõõteriistade alaline õigsus ja korrasolek;

d) kui avastatakse ettevõtetes, asutustes või organisatsioonides kasutatavate mõõtude ja mõõteriistade mitterahuldav seisund, siis Komitee kohaliku organi juhatajal on õigus määrata oma äranägemisel teatud ajaks mõõtude ja mõõteriistade riiklikuks kontrollimiseks esitamise sagedus, mis viiakse läbi Komitee organeis, või määrata kas kõikide kasutatavate mõõtmisvahendite või üksikute mõõtmisalade mõõtude ja mõõteriistade ühekordne riiklik kontrollimine.

4. Ladudes ja baasides asuvaid mõõte ja mõõteriistu peab kasutamiseks välja andma õigetena ja töökorras olevatena. Eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad, mis on loetletud lisas 1, samuti ka töömõõdud ja -mõõteriistad, mis on loetletud lisas 2, peavad peale selle olema varustatud kehtivate kontrollimise templitega (tunnistustega).

Müümiseks määratud mõõte ja mõõteriistu võib müüa ainult õigetena ja töökorras olevatena.

Lisas 1 loetletud eeskujulikke mõõte ja mõõteriistu ning lisas 2 loetletud töömõõte ja -mõõteriistu võib müüa ainult siis, kui neil on Komitee organite kehtiv tempel või tunnistus.

5. Mõõtude ja mõõteriistade kontrollimine, mis on loetletud käesoleva juhendi lisades 1, 2 ja 3, peab toimuma vastavalt Komitee juhenditele.

Komitee juhenditele mittevastavaid mõõte ja mõõteriistu ei ole lubatud käibele lasta ega NSVL rahvamajanduses kasutada.

Ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja äranägemisel, vastavalt punktile 3, ettevõtete poolt määratud tähtaegade vahel lubatakse statsionaarsete, stabiilsetes tingimustes ja kitsastes skaalapiiirides töötavate mõõtude ja mõõteriistade näitude õigsust kontrollida nende kasutamiskohtades ning, kooskõlastatult Komitee kohalike organitega, mitte kontrollida kõiki elemente, mida Komitee juhendid ette näevad (kontrollitavate elementide ja skaalapunktide vähendamine jms.).

Mõõte ja mõõteriistu, mille kontrollimiseks puuduvad Komitee kinnitatud juhendid, kontrollivad Komitee organid fakultatiivselt; kontrollimise tulemuste kohta antakse tõendid, milles

on ära näidatud kontrollimisega selgitatud mõõtude väärtus või mõõteriistade näidud.

Komitee organid peavad vastuvaidlematult kontrollima fakultatiivselt mõõte ja mõõteriistu, kui neil on olemas vastavad kontrollimise seadmed.

Tehniliste võimaluste puudumisel mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks peavad Komitee kohalikud organid mõõteriistade omanikele juhutama lähima Komitee organi, kellel on võimalus kontrollida.

6. Komitee kohalikud organid peavad pidama ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide põhi- (lähte-) eeskujulike mõõtude ja mõõteriistade arvestust, süstemaatiliselt kontrollima nende mõõtude ja mõõteriistade õigeaegset ja õiget kontrollimist ning ettenähtud hooldamist ja kasutamist.

7. Kontrollimise tulemuste vormistamisel Komitee organite või mõõte ja mõõteriistu tootvate ettevõtete TKO-de poolt kontrollimisel kõlblikeks tunnistatud mõõtudele ja mõõteriistadele pannakse riiklikud kontrolltemplid, ettevõtete templid või antakse välja tunnistused ehk väljalasketunnistused.

8. Remondist väljalastavate ja kasutatavate mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise tulemusi vormistavad: Komitee organid, kes panevad peale templijäljendi või annavad tunnistuse; ettevõtted, asutused või organisatsioonid, kes teevad märkused passidesse, vajaduse korral annavad tunnistuse kontrollitud mõõtude ja mõõteriistade kohta, või teistel moodustel, mis on kooskõlas Komitee kohalike organitega.

Et takistada mõõteriistade mehhanismile juurdepääsemist pärast nende kontrollimist, võivad ettevõtted plommida niisugused riistad märkidega, mida kasutavad TKO kontrolörid või järelevalveorganid.

Mõõteriistu remontivatel ja justeerivatel isikutel on keelatud mõõtude ja mõõteriistade kontrollimine.

Märkus. Üksikudel juhtudel, kui majanduslikult pole otstarbekohane pidada kontrollimiseks ja remondiks eri isikuid (näit. remondi- ja kontrollimistöö väike maht, mis on küllaldane ühele isikule täitmiseks), on Komitee kohalike organite juhatajatele antud õigus lubada mõõte ja mõõteriistu kontrollida ja remontida ühel ja samal isikul.

9. Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes valmistavad, remondivad ja kontrollivad mõõte ja mõõteriistu ning kes lepingute alusel teostavad mõõteriistade tehnilist järelevalvet, kuuluvad kohustuslikule registreerimisele Komitee kohalikes organites, mille eesmärgiks on kontrollida tingimusi, mis kindlustaksid mõõtude ja mõõteriistade valmistamise, remontimise, kasutatavate mõõteriistade kontrollimise ja tehnilise järelevalve vajaliku kvaliteedi.

Ettenähtud tingimusteks loetakse: nõuetekohaselt atesteeritud eeskujulike mõõtude, mõõteriistade ja kontrollseadmete olemasolu ja nende õiget montaaži; mõõte ja mõõteriistu kontrolliva kvalifitseeritud kaadri olemasolu; tehnilise dokumentatsiooni (juhendid, kontrollimise graafikud, vajaduse korral — mõõtühikute keerulise edasiandmise juhul — Komitee kohaliku organiga kooskõlastatud kontrollimise skeemid mõõtühikute edasiandmiseks põhimõtetudelt töömõõtudele ja -mõõteriistadele) olemasolu; ruumide olemasolu, mis kindlustaksid mõõteriistade ja seadmete õige asetuse ning oleksid kontrollimiseks kõlblikud.

Mõõte ja mõõteriistu kontrollivad isikud peavad omama vajalikke teadmisi, mis kindlustaksid kontrollimise kvalifitseeritud täitmise, ja ära andma tehnilise miinimumi komisjonis, mille moodustab ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja Komitee kohaliku organi esindaja osavõtul Komitee kohaliku organiga kooskõlastatud programmi kohaselt.

10. Ettevõtted registreeritakse avalduse põhjal, mille nad on saatnud Komitee kohalikule organile, kes oma esindaja kaudu kontrollib käesoleva juhendi punktis 9 loetletud tingimuste olemasolu ettevõttes.

11. Ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele antakse registreerimisel Komitee kohalike organite poolt registreerimistunnistused, mis on tunnistusel loetletud mõõtude ja mõõteriistade valmistamist, remontimist ja kontrollimist lubavateks dokumentideks.

Registreerimistunnistuse kehtivust ei piirata; valmistatavate, remonditavate või kontrollitavate mõõtude ja mõõteriistade nomenklatuuri muutumisel, millest registreeritud ettevõtted, asutused või organisatsioonid peavad õigeaegselt teatama Komitee kohalikule organile, tehakse registreerimistunnistustel pärast kontrollimist vastavad muudatused või tunnistused asendatakse uutega.

Komitee organid peavad mõõte ja mõõteriistu valmistavate, remontivate ja kontrollivate registreeritud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide arvestust.

12. Komitee organid peavad süstemaatiliselt kontrollima registreeritud ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides tingimuste säilitamist, mis kindlustaksid mõõtude ja mõõteriistade valmistamise, remontimise, tehnilise järelevalve või kontrollimise vajaliku kvaliteedi.

Kui ei tagata registreerimistunnistusel lubatud tööde nõutavat kvaliteeti, võib Komitee organi juhataja pärast vastavat hoiatust annulleerida registreerimistunnistuse või välja jätta temast need tööliigid, mille osas ei tagata nõutavat kvaliteeti.

Mõõte ja mõõteriistu valmistavatele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele väljaantud tunnistused annulleeritakse liiduvabariikide ministrite nõukogude juures asuvate Komitee volinike loal, millest tuleb Komiteele teatada.

Kui on kindlaks tehtud, et süstemaatiliselt toodetakse madal-kvaliteedilisi mõõte ja mõõteriistu, on Komitee kohaliku asutuse juhatajal õigus määrata kõigi mõõtude ja mõõteriistade pideva riikliku kontrolli seniks, kuni mõõtude ja mõõteriistade kvaliteet ei ole paranenud.

Uue registreerimistunnistuse võib välja anda pärast ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja teadet tunnistuse annulleerimist tinginud puuduste kõrvaldamisest ja pärast Komitee kohaliku organi uut kontrollimist.

13. Komitee organid kontrollivad valmistatud ja remonditud mõõte ja mõõteriistu:

- a) vahetult statsionaarsetes Komitee kontrollorganites;
- b) ettevõttesse komandeeritakse riiklik kontrolör;
- c) ettevõtetes luuakse Komitee kohalike organite alalised kontrollpunktid.

Komitee kohaliku organi juhataja määrab kontrollimise korra kooskõlas mõõte ja mõõteriistu valmistava või remontiva ettevõtte juhatajaga.

14. Komitee organite kontrollpunktid luuakse ettevõttes tingimusel, kui ettevõtte esitab iga päev kontrollimiseks niisuguse hulga mõõte ja mõõteriistu, mis kindlustab täieliku ja katkestamatu päevase töö vähemalt ühele riiklikule kontrolörile.

Kontrollpunkti loomisel on ettevõtte kohustatud looma võimalused ühtlaseks mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks terve kuu jooksul.

Kontrollpunkti loomisel peab ettevõtte andma tasuta, isoleeritud ja tööks sobiva ruumi, kontrollimiseks vajaliku sisseseade ja vajaliku abitööjõu.

15. Komitee organid on kohustatud süstemaatiliselt kontrollima valmistatavate mõõtude ja mõõteriistade kvaliteeti kontrollkatsete ja valmistoodete laost võetud mõõtude ja mõõteriistade revisjoni (ootamatu kontrollimise) teel.

Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes valmistavad massiliselt lisas 3 toodud mõõte ja mõõteriistu, on kohustatud tasuta andma Komitee organile toodetavate mõõtude ja mõõteriistade kontrollkatseteks ja ootamatuteks kontrollimiseks tööks kõlbliku ruumi, kontrollseadmed ja abitööjõu.

16. Komitee kohalike organite juhatajad töötavad välja, kinnitavad ja avaldavad igal aastal hiljemalt 20. detsembriks Komitee organi poolt kontrollitavate kasutatavate mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise kalenderplaani eelolevaks aastaks

nende poolt teenindatava territooriumi kõikide linnade, linna- ja maarajoonide jaoks.

Komitee kohaliku organi juhataja esitab oma ettepanekud mōõtude ja mōōteriistade kontrollimise korra ja tähtaegade kohta rajooni TSN täitevkomiteele, kes vastavalt NSVL RKN määrusele 15. jaan. 1935. a. nr. 92 annab välja vastava otsuse.

Mōõtude ja mōōteriistade kontrollimise kord ja tähtajad, mis on kindlaks määratud rajooni TSN täitevkomitee otsusega, tulevad teatavaks teha rajooni asjast huvitatud organisatsioonidele (teadaanne kohalikus ajalehes, teade posti, telefoni, raadio teel, teade vastavate rajooni organisatsioonide kaudu).

Mōõte ja mōōteriistu remontivad organisatsioonid peavad rajoonidesse väljasõidu graafikute koostamisel kooskõlastama väljasõidubrigaadide rajoonidesse suunamise tähtajad nimetatud kalenderplaaniga, et kindlustada remondi algus rajoonis enne mōõtude ja mōōteriistade riikliku kontrollimise algust.

Neil juhtudel, kui remondiorganisatsioonid ei võta tarvitusele abinõusid õigeaegseks ja häireteta mōõtude ja mōōteriistade remontimiseks, teeb Komitee kohaliku organi juhataja vajalikud ettepanekud läbivaatamiseks liiduvabariigi või autonoomse vabariigi ministrite nõukogule või oblasti (krai) TSN täitevkomiteele.

17. Mōõtude ja mōōteriistade riiklik kontrollimine rajoonides toimub:

- a) Komitee statsionaarsetes kontrollorganites;
- b) mōõte ja mōōteriistu kasutatavates ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, kuhu riiklik kontrolör komandeeritakse väljakutsete korral;
- c) rajoonidesse saadetavates liikuvates kontroll-laboratooriumides;
- d) maarajoonides ja -linnades, kus pole Komitee statsionaarseid kontrollasutusi, kontrollitakse mōõte ja mōōteriistu selleks ajutiselt avatud osakondades.

Ajutises osakonnas kontrollib riiklik kontrolör laialt tarvitatavaid mōõte ja mōōteriistu (kaalud, vihid, mahumōõdud, latt-pikkusmōõdud, piima ujukmōõtjad, manomeetrid jms.).

Riiklik kontrolör kontrollib statsionaarselt ülesseatud mōōteriistu nende asukohas, kuhu sõidab välja nende valdaja.

Kõik teised mōõdud ja mōōteriistad, mida ei saa kontrollida ajutises osakonnas, esitatakse nende valdajate poolt kontrollimiseks statsionaarsetesse Komitee organitesse.

Ajutise osakonna ruumis, tuleb nähtavale kohale asetada Komitee organi kinnitatud mōõtude ja mōōteriistade kontrollimise lõivu taksid.

Riiklik kontrolör kontrollib isiklikult või teisi võimalusi kasutades, kas ettevõtted ja organisatsioonid on esitanud mõõdud ja mõõteriistad täielikuks kontrollimiseks.

Rajoonides kontrollitakse liikuvates kontroll-laboratooriumides, kusjuures riiklik kontrolör on kohustatud läbima rajooni asustatud punktid tähtaegadel, mis on näidatud punktis 16 toodud TSN täitevkomitee otsuses.

Lõpetanud rajoonis mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise, teeb riiklik kontrolör ettekande (vajaduse korral esitab otsuse projekti) TSN täitevkomiteele oma töö tulemustest ja esitab aruande Komitee asutuse juhatajale.

Märkus. Riikliku kontrolöri kuulutustes ja teadetes ning ka ajutise osakonna ruumides tuleb ära märkida ajutise osakonna töö kuupäevad ja kellaajad.

18. Suurte tööstusettevõtete, elektri-, vee- ja gaasivarustuse süsteemide abonentteenistuse, raudteede ja varumisorganisatsioonide kontrollimise kord ja tähtajad töötatakse välja vastavate organisatsioonide poolt ja kooskõlastatakse Komitee kohalike organite juhatajatega.

19. Kaug-Põhjas ja teistes raskesti ligipääsetavates väikese mõõtude ja mõõteriistade pargiga rajoonides võib riiklikku kontrolli vastavate Komitee kohalike organite juhatajate äranägemisel teha mitte vahetult rajoonis. Mittekorras ja ebaõiged ning aegunud kontrollimise tähtajaga mõõdud ja mõõteriistad vahetatakse vastavate organisatsioonide poolt ümber selleks otstarbeks loodud vahetusfondist.

20. Igas ettevõttes, asutuses ja organisatsioonis kehtestatakse nende juhatajate poolt mõõtude ja mõõteriistade järelevalve kord, mille aluseks on kehtivate mõõtude ja mõõteriistade ametkondliku järelevalve eeskirjad.

Niisugune kord peab kindlustama ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ainult korras ja õigete mõõtude ja mõõteriistade igapäevase kasutamise.

21. Ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, kellel on mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise õigus, peab olema määratud isik, kes vastutab mõõtemajanduse üldise seisundi ja mõõtude ühtsuse eest. Nimetatud isik juhib üldiselt mõõtude ja mõõteriistade järelevalvet ja ta allub otseselt ettevõtte juhatajale (peainsenerile).

Neil juhtudel, kui ettevõtetes ja organisatsioonides on kasutusel vähesel arvul mõõte ja mõõteriistu ning oma mõõtmislaboratooriumi loomine pole otstarbekohane, võivad rahvamajanduse nõukogud, kohaliku tööstuse valitsused ja teised organisatsioonid kooskõlas Komitee kohalike organitega niisuguste ettevõtete

ja organisatsioonide mõõtmisvahendite süstemaatilise kontrollimise teha ülesandeks baaslaboratooriumidele või ettevõtetele, kellel on Komitee organites registreeritud mõõtmislaboratoorium.

Nendes ettevõtetes ja organisatsioonides peab samuti olema määratud isik, kes vastutab mõõtemajanduse seisundi eest.

22. Mõõdud ja mõõteriistad, mis kontrollimisel osutusid ebaõigeteks ja olid korrast ära, kõrvaldatakse järelevalveorganite poolt eksploatatsioonist kuni nende korrastamiseni.

23. Mõõtude ja mõõteriistade ekspertiis teostatakse Komitee organite poolt järgmistel juhtudel: kohtuorganite, riikliku arbitraži ja miilitsa kirjalike nõudmiste alusel; riiklike ja koöperatiivsete organisatsioonide kirjalike avalduste alusel; kui mõõtude ja mõõteriistade kontrollimisel on tekkinud lahkarevamusi riikliku kontrolöri ning mõõte ja mõõteriistu valmistava, remontiva või kasutava ettevõtte vahel, viimase avalduse alusel.

24. Mõõtude ja mõõteriistade ekspertiisi juures võivad viibida nii ekspertiisi nõudja kui ka teise huvitatud poole esindaja.

Ekspertiisi tulemuste kohta koostatakse akt: üks eksemplar aktist jääb ekspertiisi teostanud Komitee organisse, ülejäänud antakse asjast huvitatud organisatsioonidele.

Ekspertiisil korrasolevaiks tunnistatud mõõte ja mõõteriistu ei tembeldata; mõõtetel ja mõõteriistadel, mis ei olnud korras, kustutatakse kontrollimise templid, kui mõõdud või mõõteriistad ei ole asitõenditeks isikute vastutuselevõtmisel.

25. Neil juhtudel, kui riiklike ja koöperatiivsete organisatsioonide poolt nõutud ekspertiisi tulemused lubavad oletada kuritarvitust või suuremaid kadusid ja kahju ettevõttele ebaõigete mõõtude ja mõõteriistade kasutamise tagajärjel, annab Komitee kohaliku organi juhataja ekspertiisi materjalid edasi juurdlusorganeile.

26. Kohtuorganite, riikliku arbitraži, miilitsa, nõukogude ja ametiühingute ühiskondliku kontrolli organite nõudmisel teostatakse ekspertiis Komitee organite poolt tasuta. Riiklike ja koöperatiivsete organisatsioonide avalduste alusel teostatud ekspertiisi kulud kannab ekspertiisi taotleja.

II. MÕÖTMISTEHNIKA JA STANDARDITE NING TEHNILISTE TINGIMUSTE TÄITMISE KONTROLL

27. Komitee organite poolt tehtav kontroll ja revisjon peab kindlustama ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt väljalastava toodangu vastavust riiklikele standarditele ja tehnilistele tingimustele, peab kindlustama mõõtude ja mõõteriistade

õigsuse, nõuetekohase tehnilise seisundi ja õige kasutamise ning osutama ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele praktilist abi nendes küsimustes.

28. Mõõtmistehnika ja standardite ning tehniliste tingimuste täitmise revideerimisel kontrollivad Komitee organid:

a) kontrolliks võetud toodete (produktiooni) eksemplaride ja nende koostisosade (sõlmede, detailide jne.) kvaliteeti ja nende vastavust standarditele, joonistele ja tehnilistele tingimustele;

b) väljalastava toodangu tehnilise dokumentatsiooni vastavust kehtivatele standarditele ja tehnilistele tingimustele;

c) standardites, tehnilistes tingimustes ja tehnoloogilises dokumentatsioonis ettenähtud toodangu ja produktiooni valmistamise ning väljalaskmise kvaliteedi kontrolli kindlustamist;

d) vajalike kontrollpunktide, katsejaamade ja -stendide olemasolu, vajalike laboratoorsete uurimiste teostamist jne.;

e) tehnilise kontrolli aparadi kindlustatust dokumentatsiooni ja vahenditega toodangu, poolfabrikaatide, sõlmede ja detailide kontrolliks;

f) kontrollitavas ettevõttes kasutatavate materjalide, tooraine, kütuse, poolfabrikaatide ja teistest ettevõtetest hangitud toodete kvaliteeti;

g) toodangu kvaliteedi langemise põhjusi, milleks vastavates tootmisloikudes tehakse valikkontroll tehnoloogilise protsessi täitmise, režiimist ja retseptuurist kinnipidamise, seadmete, instrumentide ja mõõtmisvahendite seisundi kohta ning kontrollitakse toodete säilivust nende hoidmisel ja transportimisel ettevõttes;

h) mõõtude ja mõõteriistade õigsust, õiget paigutust, montaaži ja kasutamist ning õiget valikut nende täpsusklasside ja mõõtepiiride järgi;

i) vastavate templite ja tunnistuste olemasolu mõõtudel ja mõõteriistadel, mis kuuluvad kohustuslikule riiklikule kontrollimisele (lisa 1 ja 2);

j) mõõtmisvahendite süstemaatilise järelevalve õiget organiseerimist ning mõõtude ja mõõteriistade ametkondliku järelevalve organite töö kvaliteeti;

k) uue mõõtmistehnika juurutamise seisundit.

Toodangu kvaliteedi kontrollimisel peavad kontrollitavad tooted olema tehase TKO poolt vastu võetud.

Toodete kontrollitavate eksemplaride hulk määratakse kindlaks kontrollija poolt sellise arvestusega, et saadud andmed toodete kvaliteedi kohta oleksid kindlad ja tõepärased.

Niihästi partiid, millest olid võetud kontrollitavad eksemplarid.

larid, kui ka need eksemplarid ise ei kuulu tehasesst väljasaatmisele seni, kuni pole lõplikult kontrollitud nende vastavust standarditele ja tehnilistele tingimustele ja kuni pole koostatud akti.

29. Mõõtmistehnika kontrolli ja revisjoni maht ning tähtsajad määratakse Komitee kohalike organite juhatajate poolt sellise arvestusega, et teenindatavas piirkonnas oleks kindlustatud mõõtmisvahendite nõutav seisund; see töö tehakse punktis 28 loetletud mõõtmistehnikat puudutavate elementide osas ja peab olema suunatud mõõtmisvahendite tehnilise seisundi väljaselgitamisele koos valikuliste faktiliste näitude kohustusliku kontrollimisega; samuti peab kontroll ja revisjon osutama praktilist abi ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele mõõtude ja mõõteriistade seisundi parandamisel ja õigel kasutamisel.

30. Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajad on kohustatud mõõtmistehnika kontrollimisel esitama kõik ettevõttes olemasolevad mõõdud ja mõõteriistad vaatluseks ja valikuliseks kontrollimiseks.

Kontrollimisel tunnistatakse mõõdud ja mõõteriistad kasutamiseks mittekõlblikeks, kui nad:

- a) ei ole õiged;
- b) ei ole korras (sealhulgas ka mustad);
- c) ei oma kehtivaid kontrollimise templeid või tunnistusi (lisas 1 loetletud eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad ja lisas 2 loetletud töömõõdud ja -mõõteriistad);
- d) ei ole kontrollitud ettevõtete, asutuste või organisatsioonide endi poolt kehtestatud tähtaegadel.

Mõõtudel ja mõõteriistadel, mis on kontrollimisel tunnistatud kasutamiseks mittekõlblikeks, kustutatakse kontrollimise templid (tunnistused annulleeritakse) või tehakse vastav märke passis või muus dokumendis, mis on kasutusel kontrollimise tulemuste vormistamiseks kooskõlastatult Komitee kohaliku organiga. Mõõte ja mõõteriistu ei lubata edaspidisele ekspluaateerimisele ning vajaduse korral plommitakse kinni kontrollija äranägemisel.

Plommitakse kinni nii, et oleks välistatud võimalus neid mõõte ja mõõteriistu kasutada.

Kui kontrollimismaterjalid kuuluvad edasiandmisele prokuratuuri, et süüdlasi vastufusele võtta NSVL valitsuse määruste ning mõõtude ja mõõteriistade kohta käivate eeskirjade rikkumise eest, siis kinniplommitud mõõdud ja mõõteriistad antakse hoiule ettevõtte (asutuse, organisatsiooni) juhatajale, vormistades üleandmise vastavas dokumendis.

31. Komitee organite juhatajad kinnitavad mõõtmisvahendite süstemaatilise järelevalve kindlustamiseks riiklikele kontrolöri-

dele piirkonnad, mis, olenevalt kasutatavate mõõteriistade hulgast, koosnevad ühest või mitmest rajoonist. Suurtes tööstus-rajoonides võib mõningatel juhtudel piirkondade kinnitamine toimuda mitte territoriaalse jaotuse järgi (rahvamajanduse nõukogu ühe ja sama valitsuse ettevõtted, sideobjektid jne.).

Riiklik kontrolör viib läbi temale kinnitatud piirkonnas vajalikud üritused, mis kindlustavad mõõtmisvahendite nõuetekohase seisundi, nende hulgas: loob ja hoiab sidet ettevõtete ja organisatsioonide juhatajatega, mõõdumajanduse eest vastutavate isikutega ja ametkondliku järelevalve organitega mõõtmisalastes küsimustes; kontrollib mõõtmisvahendite seisundit, mõõteriistade õiget kasutamist, nende ülesseadmist ja hooldamist ning abistab ettevõtteid ja organisatsioone mõõtmistehnika küsimustes; konsulteerib ettevõtete ja organisatsioonidega mõõteriistade õige valiku ja määramise ning täiuslikumate mõõteriistade juurutamise üle; kontrollib mõõteriistu temal olevate vahenditega ja teeb ettepaneku mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise korra kohta, mida ta ise kontrollida ei saa.

Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid peavad kindlustama riiklikule kontrolörile täieliku abi tema ülesannete täitmisel, andes talle vajalikud ruumid mõõteriistade kontrollimiseks, abitööjõu ja eeskujulikud mõõteriistad kontrollimiseks ja kontrollivõrdlusteks.

32. Kui riiklik kontrolör külastab asutust mõõtmisvahendite ülevaatuseks, võib selle vormistamata jätta kindlaksmääratud kontrollaktis, fikseerides selle riikliku kontrolöri žurnalis; vajaduse korral jäetakse asutusele korraldused avastatud puuduste kõrvaldamiseks ja kirjalikud soovitusel.

Kui ettevõtte või organisatsioon süstemaatiliselt ei täida riikliku kontrolöri poolt antud korraldusi ja soovitusi, määrab Komitee organi juhataja riikliku kontrolöri teate põhjal ettevõtte mõõtmisvahendite kontrolli koos nende faktilise kontrollimisega. Juhul, kui avastatakse mõõtmisvahendite ebarahuldav seisund, määrab Komitee organi juhataja vastavalt sellele piirkonnale kinnitatud riikliku kontrolöri ja mõõteriistu kontrollinud spetsialistide ettepanekul ettevõttele kindlaks ajaks mõõtude ja mõõteriistade perioodilise esitamise riiklikuks kontrollimiseks Komitee organites või määrab kas kõikide kasutatavate mõõtmisvahendite või üksikute mõõtmisalade ühekordse riikliku kontrollimise.

Nendel juhtudel, kui ebaõigete mõõtmisvahendite kasutamise tõttu tekkis materiaalne kahju, toodangu praak, töötajate petmine, annab Komitee organi juhataja materjalid üle juurdlusorganitele süüdlaste vastutuselevõtmiseks.

33. Mõõte ja mõõteriistu tootvate või remontivate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kontrollimisel kontrollitakse: too-

detavate või remonditavate mõõteriistade kvaliteeti, Komitee kohaliku organi poolt tootmise või remontimise õiguse kohta väljaantud registreerimistunnistust ja toodetavate või remonditavate mõõteriistade nomenklatuuri vastavust registreerimistunnistusel lubatud nomenklatuurile; valmistoodangu või remonditud mõõteriistade hoidmise tingimusi; mõõteriistade kontrollimise meetodite vastavust Komitee juhendite nõuetele; eeskujulike mõõtude ja mõõteriistade tehnilist seisundit, nende õiget kasutamist ning hoidmist.

Kontrollimise tulemuste kohta koostatakse akt; Komitee kohaliku organi juhataja saadab kontrollitud ettevõtte juhatajale kohustuslikud ettepanekud kontrollimisel avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

Kui neid ettepanekuid ei täideta antud tähtajaks ilma mõjuvate põhjusteta, siis registreerimistunnistus annuleeritakse juhendis ettenähtud korras, või vastavalt juhendi punktile 12 määratakse väljalastavate mõõteriistade ja mõõtude riiklik kontrollimine.

34. Organisatsioonide ja ettevõtete ladusid, kus hoitakse mõõte ja mõõteriistu, revideeritakse hoidmistingimuste kindlakstegemiseks, mis peavad tagama mõõtude ja mõõteriistade korrasoleku ja õigsuse. Revideerimisel kontrollitakse: hoiul olevate mõõtude ja mõõteriistade õigsust ja korrasolekut (valikuliselt); mõõtude ja mõõteriistade õiget konserveerimist; nõuetekohaste hoidmistingimuste (niiskus, temperatuur jne.) olemasolu, mis tagaks mõõtude ja mõõteriistade säilivuse igal aastajal.

Juhul kui kontrollimisel selgub, et tingimused laos ei kindlusta mõõtude ja mõõteriistade pikemaajalist ja nõuetekohast hoidmist õigetena ning korrasolevatena, fikseeritakse avastatud puudused koostatavas aktis; Komitee kohaliku organi juhataja teeb lao juhatajale või organisatsiooni juhatajale, kellele ladu allub, vastavad ettepanekud esinenud puuduste kõrvaldamiseks; ettepanekute mittetäitmisel keelab Komitee kohaliku organi juhataja laos hoitavate mõõtude ja mõõteriistade realiseerimise, kuni nad nõuetekohasesse seisundisse viiakse.

35. Mõõte ja mõõteriistu müüvate asutuste revideerimisel kontrollitakse mõõtude ja mõõteriistade vastavust Komitee poolt kehtestatud nõuetele ja neile ettenähtud hoidmistingimuste täitmist; müügiks määratud mõõte ja mõõteriistu vaadatakse üle ja kontrollitakse valikuliselt.

Ettenähtud nõuetele mittevastavate mõõtude ja mõõteriistade müümine fikseeritakse aktis ja nende realiseerimine keelatakse seni, kuni mõõteriistad on viidud vajalikku seisundisse.

Juhul kui avastatakse mõõtude ja mõõteriistade müümise fakte, millel on puudusi ebakvaliteetse valmistamise, hooletu

pakkimise või transpordi tõttu, keelab Komitee organi juhataja nende müümise; akt, kus on näidatud mõõteriistu valmistanud tehas, mõõtude ja mõõteriistade saabumise dokumendid, nende hulk ja ilmnenud puudused, saadetakse liiduvabariigi MN juures asuvale Komitee volinikule, kelle territooriumil asub neid mõõteriistu valmistav tehas, vastavate abinõude rakendamiseks.

36. Kütte- ja määrdeainete mõõtmisvahendeid kontrollitakse ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, kus võetakse neid materjale vastu, antakse välja ja säilitatakse neid. Kontrollitakse mõõtmisvahendite seisundit ja õiget kasutamist; mõõtmismeetodite õigsust; kalibreerimistabelite olemasolu, õiget koostamist ja kinnitamist reservuaaridele ja torustikule vee-transporti ning vee- ja raudteetranspordi ümberlaadimisbaasides ja valikuliselt teiste ettevõtete ja organisatsioonide naftamajandite naftabaasides; kütte- ja määrdeainete hulga õiget ümberarvestamist mahuühikutelt kaaluühikutele ja vastupidi; kütte- ja määrdeainete tiheduse õiget määramist nende vastuvõtmisel, väljaandmisel ja säilitamisel.

Kui leitakse lubamatute või ebaõigete mõõtude ja mõõteriistade, ebaõigete mõõtmisviiside ja valede kalibreerimistabelite kasutamist või erikaalu kasutamist, mis ei vasta tegelikkusele, või kütte- ja määrdeainete tingliku erikaalu kasutamist, mille tagajärjel võis ettevõttele tekkida materiaalne kahju või pidid tekkima kütte- ja määrdeainete ülejäägid, mis pole arvele võetud, tõstatab riiklik kontrolör ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja ees küsimuse kütte- ja määrdeainete jääkide arvelevõtmisest.

Kui jääkide arvelevõtmisel selguvad (raamatute sissekanne-tega võrreldes) kütte- ja määrdeainete ülejäägid, siis teeb Komitee kohaliku organi juhataja asutuse juhatajale ettepaneku need ülejäägid arvele võtta ja kontrollib täitmist.

Juhul, kui jääkide mõõtmisel avastatakse tunduvad kütte- ja määrdeainete puudu- või ülejäägid, annab Komitee organi juhataja need materjalid üle juurdlusorganitele.

37. Isikutel, kes kontrollivad mõõtmistehnika seisundit ja standardite ning tehniliste tingimuste täitmist, on õigus:

a) sissepääsuks, vastavalt kehtivale korrale, kõigisse ruumidesse, kus toodetakse, kontrollitakse ja hoitakse toodangut, ning kus valmistatakse, remonditakse, müüakse, kasutatakse ja hoitakse mõõte ja mõõteriistu;

b) teha ettepanek niisuguste mõõtude ja mõõteriistade kasutamisel kõrvaldamiseks või kinnipitserimiseks (plommimiseks), mis on ebaõiged, mille kontrollimise tähtaeg on möödunud, mille kontrollimise tempel või tunnistus on aegunud (mõõtude ja mõõteriistade puhul, mis on loetletud lisas 1 ja 2), ning

ka niisugust tüüpi mõõtude ja mõõteriistade kasutamisel kõrvaldamiseks, mis ei ole kasutamiseks lubatud;

c) Komitee kohaliku organi juhataja nõusolekul teha ettevõttele ettepanek kontrollitud toodangu käibelt kõrvaldamise kohta, mis ei vasta standardite või tehniliste tingimuste nõuetele, kuni asutuse TKO pole seda teistkordselt kontrollinud;

d) Komitee kohaliku organi kinnitamisel teha ettevõtetele, asutustele või organisatsioonidele korraldusi, mis kohustaksid neid kõrvaldama ilmnenud puudusi kindlateks tähtaegadeks. Ettepanekud, mis puudutavad ebaõigete või mittekorras mõõtude ja mõõteriistade kohest käibelt kõrvaldamist, samuti ettepanekud mõõtude ja mõõteriistade nõuetekohasesse seisundisse viimiseks antakse ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhatajale ilma Komitee kohaliku organi juhataja kinnitamiseta;

e) koostada protokolle sanktsioonide rakendamiseks isikutele, kes on süüdi mõõtmistehnika eeskirjade rikkumises, mille kinnitab järgnevalt Komitee kohaliku organi juhataja.

38. Kontrollitavate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajad on kohustatud:

a) kontrollivale isikule esitama kõik mõõdud ja mõõteriistad, mis asuvad temale alluvatel objektidel;

b) katsetamiseks eraldama vajaliku hulga toodangu eksemplare, mis on välja valitud kontrollija poolt;

c) vastavalt kehtivale korrale esitama vajalikud andmed küsimustes, mis puudutavad väljasaadetud toodangu kvaliteedi reklamatsioone tarbijate poolt; toodete laboratoorsete ja ekspluatatsiooniliste katsete materjali; käskkirjad, korraldused ja aruanded toodangu kvaliteedi kohta; kehtivad tehnilised tingimused ja normaaliid väljalastava seeriaviisilise masstoodangu kohta; andmed tootmise tehnoloogilistest kaartidest, mis iseloomustavad mõõtmisvahendite kasutamist; andmed kütte- ja määrdeainete mõõtmise seisundi ja nende hoidmiseks ettenähtud mahutite dokumentatsiooni;

d) eraldama TKO, laboratooriumi ja katsejaamade töötajaid tooraine, poolfabrikaatide, kütteenaine jne. mõõtmiseks ja kaalumiseks, samuti toodangu eksemplaride analüüsimiseks ja katsetamiseks;

e) andma õiguse kontrollivale isikule kasutada kontrollimiseks ettevõtte eeskujulikke mõõte ja mõõteriistu;

f) kõrvaldama ettenähtud tähtajaks kõik kontrollimisel avastatud puudused, läbi vaatama ja vastu võtma otsuseid kontrollija poolt kontrollimismaterjalide alusel tehtud soovitude kohta;

g) viivitamatult kõrvaldama käibelt kõik kontrollimisel kasutamiskõlbmatuks tunnistatud mõõdud ja mõõteriistad;

h) kindlustama vastavalt käesoleva juhendi punktile 30 kinniploomitud mõõtude ja mõõteriistade allkirja vastu hoiulevõtmine.

M ä r k u s. Kui ettevõttes, asutuses või organisatsioonis puuduvad vajalikud tingimused üksikute analüüside tegemiseks või toodangu eksemplaride katsetamiseks vastavalt standardite või tehniliste tingimuste nõuetele, siis saadab ettevõtte juhataja kontrollija nõudmisel toodangu eksemplariid katsetamiseks teistesse asutustesse, kus on võimalus sellisteks katseteks ja analüüsiks.

39. Mõõtmisvahendite seisundi ja standarditest ning tehnilistest tingimustest kinnipidamise täitmise kontroll viiakse läbi ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhataja või tema poolt määratud vastutava esindaja juuresolekul.

Kontrollimisest võib kutsuda osa võtma ka ühiskondlike organisatsioonide esindajaid või vastavaid spetsialiste ettevõtetest ja organisatsioonidest kooskõlastatult nende ettevõtete ja organisatsioonide juhatajatega.

Kontrollimise tulemuste kohta koostatakse akt, millele kirjutavad alla küsimust kontrollinud isikud, ettevõtte vastutavad esindajad, samuti asutuse, organisatsiooni või ettevõtte, milles kontrolliti, juhataja või tema asetäitja.

Kui kontrollimisel viibinud isikud ei ole nõus akti sisuga, võivad nad lisada aktile oma eriarvamused, milles näidatakse aktiga mittenoosoleku põhjused.

Üks akti eksemplar antakse kontrollitud ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhatajale.

Kui ettevõtte, organisatsiooni, asutuse juhataja keeldub aktile allakirjutamisest ja akti vastuvõtmisest, tehakse selle kohta aktile märge; akti temale kätte ei anta, vaid saadetakse tähtitud kirjaga posti teel.

40. Kõik aktis loetletud faktid peavad olema täpsed ja hästi kontrollitud ning täieliku selgusega toodud.

Puudused, mis on toodud riiklikest standarditest kinnipidamise ja tehniliste tingimuste täitmise kontrollimise aktides, peavad reeglina olema kinnitatud järgmiste dokumentidega: kahepoolsed aktid toodete faktiliste mõõtmiste, uurimiste, katsete ja kaalumiste ning nende transportimise, säilitamise ja pakkimise tingimusi näitavate andmetega; tehaste laboratooriumide, katsejaamade jne. poolt koostatud toodete kvaliteeti näitavad aktid ja protokollid; kinnitatud koopiad algdokumentidest, nagu reklamatsioonidest, ametkondlike vastuvõtjate aktidest, kvaliteedi aruannetest jms.; ettevõtte ametlikud teatised.

41. Pärast kontrolli lõpetamist viiakse vajaduse korral ettevõttes läbi juhtivate töötajatega nõupidamine, kus vaadatakse läbi kontrollimisel väljaselgitatud puudused ja töötatakse välja abinõud nende kõrvaldamiseks.

42. Komitee organite juhatajad peavad kontrollima, et ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juhatajad täidaksid aktis tehtud ettepanekud, üldistama ja analüüsima ettevõtete ja organisatsioonide kontrollimise materjale ja vajaduse korral tõstatama kõrgemalseisvate organite ees küsimuse abinõude väljatöötamisest, mis on vajalikud selgitatud puuduste kõrvaldamiseks, ning saavutama nende ellurakendamise.

Vajaduse korral Komitee kohalike organite juhatajad esitavad ettekanded kontrolli tulemustest vastavate ettepanekutega läbivaatamiseks nõukogude ja partei juhtivatele organitele.

B. LEONOV,
Komitee Riikliku Järelevalve Valitsuse
ülem

NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organites riiklikule kontrollimisele kuuluvate tootmisest väljalastavate eeskujulike ning remonditud ja kasutatavate põhi- (lähte-) eeskujulike mõõtude ja mõõteriistade

NIMEKIRI

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtajad (mitte harvem)
I. Mõõdud ja mõõteriistad pikkuste ja nurkade mõõtmiseks		
1	Iga järku eeskujulikud joonmõõdud, sealhulgas optilis-mehaaniliste mõõteriistade kontrollimise skaalad	Üks kord 4 a. jooksul
2	Iga järku eeskujulikud otsmõõdud	Üks kord aastas
3	Nurgamõõdud 1. ja 2. klassist	Üks kord 2 a. jooksul
4	Kontaktinterferomeetrid, ultraoptimeetrid, optimeetrid	Üks kord 2 a. jooksul
5	Optilised pikkusemõõtjad	Üks kord 2 a. jooksul
6	Otsmõõtemasinad	Üks kord 2 a. jooksul
7	Universaal- ja instrumentaalmikroskoobid, optilised jagamispead	Üks kord 2 a. jooksul
8	Tasased ja tasaparalleelsed klaasplaadid	Üks kord 2 a. jooksul
9	Goniomeetrid ja aparaadid nurgamõõtude kontrollimiseks	Üks kord 2 a. jooksul
10	Plaadid polarimeetrite ja sahharimeetrite kontrollimiseks	Üks kord 2 a. jooksul
11	Kontroll-limbid	Üks kord 4 a. jooksul
12	Hulknurgad nurgamõõteaparaatide kontrollimiseks	Üks kord 2 a. jooksul
13	Dioptrimeetrid	Üks kord 3 a. jooksul
14	Eksaminaatorid	Üks kord 2 a. jooksul
15	Raudtee kontrollšabloonid	Üks kord aastas
16	Kaliibrid planimeetrite ja nahamõõtemasinate kontrollimiseks	Üks kord 3 a. jooksul

II. Mõõdud ja mõõteriistad massi, tiheduse, kontsentratsiooni ja mahu mõõtmiseks

17	Eeskujulikud I järgu vihid, välja arvatud vihid analüütiliste vihtide kontrollimiseks	Üks kord 3 a. jooksul
18	Eeskujulikud I järgu vihid analüütiliste vihtide kontrollimiseks	Üks kord aastas

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtsajad (mitte harvem)
19	Eeskujulikud II järgu vihid	Üks kord 2 a. jooksul
20	Eeskujulikud III järgu vihid, välja arvatud vihid massiga 20 kg	Üks kord aastas
21	Eeskujulikud III järgu vihid massiga 20 kg ja rohkem	Üks kord 6 kuu jooksul
22	Eeskujulikud I ja II järgu kaalud	Üks kord aastas
23	Eeskujulikud III järgu kaalud	Üks kord 6 kuu jooksul
24	Eeskujulikud vagunikaalud	Üks kord aastas
25	Vagunikaalu kontrollplatvormid	Üks kord aastas
26	Eeskujulikud viljamõõdukaalud	Üks kord 2 a. jooksul
27	Eeskujulikud mõõteriistad vedelike tiheduse ja lahuste kontsentratsiooni mõõtmiseks: a) klaasist b) metallist	Üks kord 5 a. jooksul Üks kord aastas
28	Eeskujulikud klaasist mahumõõdud	Ainult tootmisest väljastamisel
29	Eeskujulikud I järgu mõõtemahutid	Üks kord aastas
30	Eeskujulikud II järgu mõõtemahutid	Üks kord 2 a. jooksul
31	Eeskujulikud viskosimeetrid	Üks kord 2 a. jooksul

III. Mõõteriistad temperatuuri, rõhu ja kulu mõõtmiseks

32	Iga järku eeskujulikud optilised püromeetrid	Üks kord aastas
33	Eeskujulikud II ja III järgu radiatsioonpüromeetrid	Üks kord aastas
34	Iga järku eeskujulikud temperatuurilambid	Üks kord aastas
35	Iga järku eeskujulikud takistustermomeetrid	Üks kord 2 a. jooksul
36	Iga järku eeskujulikud termopaarid	Üks kord aastas
37	Eeskujulikud I ja II järgu klaastermomeetrid	Üks kord 4 a. jooksul
38	Eeskujulikud II järgu meditsiinilised termomeetrid	Üks kord 3 a. jooksul
39	Eeskujulikud metastaatilised termomeetrid	Üks kord 4. a. jooksul
40	Iga järku eeskujulikud naftasaaduste leektäpi määramise seadised	Üks kord 2 a. jooksul
41	Iga klassi eeskujulikud raskus-kolbmanomeetrid ja manovaakuummeetrid	Üks kord 2 a. jooksul
42	Eeskujulikud mikromanomeetrid	Üks kord 2 a. jooksul
43	Eeskujulikud vedrumanomeetrid ja -vaakuummeetrid	Üks kord aastas
44	Eeskujulikud vedelik-manovaakuummeetrid	Ainult tootmisest väljastamisel ja pärast remonti
45	Seadmed: a) veemõõtjate ja gaasimõõtjate kontrollimiseks b) vedelike arvestite, veega mitte üle ±0,5% kontrollimiseks	Üks kord aastas Üks kord aastas
46	Kantavad seadised kulumõõtjate kontrollimiseks	Üks kord aastas

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtsajad (mitte harvem)
----------	----------------------------------	--

IV. Mõõdud ja mõõteriistad elektriliste ja magnetiliste suuruste mõõtmiseks

47	Normaalelemendid	Üks kord aastas
48	Eeskujulikud takistuspoolid	Üks kord aastas
49	Eeskujulikud takistusmagasinid	Üks kord aastas
50	Eeskujulikud šundid	Üks kord aastas
51	Eeskujulikud mõõtekondensaatorid	Üks kord 2 a. jooksul
52	Eeskujulikud mahtuvusmagasinid	Üks kord 2 a. jooksul
53	Eeskujulikud induktiivsuse ja vastuinduktiivsuse poolid	Üks kord 2 a. jooksul
54	Eeskujulikud induktiivsuse magasinid	Üks kord 2 a. jooksul
55	Eeskujulikud potentsiomeetrid ja pingegagajad	Üks kord aastas
56	Eeskujulikud alalis- ja vahelduvvoolu sillad	Üks kord aastas
57	Eeskujulikud ampermeetrid, voltmeetrid, vattmeetrid, faasimõõtjad ning šundid ja eeltakistused eeskujulike mõõteriistade juurde	Üks kord aastas
58	Eeskujulikud transformaatorid	Üks kord 5 a. jooksul
59	Aparaadid mõõtetrafoatorite kontrollimiseks	Üks kord 2 a. jooksul
60	Eeskujulikud elektrilised arvestid	Üks kord aastas
61	Eeskujulikud mõõteriistad ja seadmed sagedusmõõtjate, lainemõõtjate, heli-, kõrg- ja ülikõrgsageduse generaatorite ja teiste kõrgsageduslike mõõteriistade kontrollimiseks	Üks kord aastas
62	Eeskujulikud mõõteriistad ja seadmed magnetilisteks mõõtmisteks	Üks kord aastas

V. Mõõteriistad aja, kiiruse ja läbikäidud tee mõõtmiseks

63	Eeskujulikud mõõteriistad ja seadmed sekundimõõtjate, kronoskoopide ja teiste aja- vahemikke mõõtvate riistade kontrollimiseks	Üks kord aastas
64	Sekundimõõtjad mõõteriistade kontrollimiseks	Üks kord aastas
65	Eeskujulikud mõõteriistad ja seadmed tahhomeetrite, tahhoskoopide ja spidomeetrite, kiirusemõõtjate ja taksomeetrite kontrollimiseks	Üks kord 2 a. jooksul

VI. Mõõteriistad materjalide mehaaniliste omaduste katsetamiseks ja jõudude mõõtmiseks

66	Eeskujulikud aparaadid ja seadmed kõvadusmõõtjate gradueerimiseks	Vastavalt juhendile, mis on kinnitatud ВНИИМ-i poolt 29. III 1952. a.
67	Eeskujulikud kõvadusplaadid	Ainult tootmisest väljalaskmisel

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtsused (mitte harvem)
----------	----------------------------------	--

68	Iga järku eeskujulikud dünamomeetrid, välja arvatud statsionaarsed II järk	Üks kord aastas
69	Statsionaarsed II järgu dünamomeetrid	Üks kord 2 a. jooksul

VII. Mõõdud ja mõõteriistad raadiotehnilisteks mõõtmisteks

70	Eeskujulikud sagedusemõõteseadmed . . .	Üks kord aastas
71	Eeskujulikud sagedusemõõdud	Üks kord aastas
72	Eeskujulikud heterodüün- ja resonants-sagedusemõõtjad	Üks kord aastas
73	Eeskujulikud võimsusemõõtjad ja eeskujulikud mõõtepead	Üks kord aastas
74	Eeskujulikud seadmed nõrgenemise mõõtmiseks	Üks kord aastas
75	Eeskujulikud pingejagajad	Üks kord aastas
76	Eeskujulikud seadmed voltmeetrite kontrollimiseks	Üks kord aastas
77	Eeskujulikud voltmeetrid	Üks kord aastas
78	Eeskujulikud modulatsioonimõõtjad (amplituud- ja sagedus-)	Üks kord aastas
79	Eeskujulikud seadmed häiremõõtjate kontrollimiseks	Üks kord aastas
80	Eeskujulikud seadmed impulssgeneraatorite kontrollimiseks	Üks kord aastas
81	Eeskujulikud seadmed väljatugevuse mõõtmiseks	Üks kord aastas
82	Eeskujulikud seadmed takistusmõõtmise (aktiiv- ja reaktiiv-) kontrollimiseks	Üks kord aastas
83	Eeskujulikud takistusmõõdud (aktiiv- ja reaktiiv-)	Üks kord aastas
84	Eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad mõõteliniide ja teiste seisevlaine koefitsiendi mõõtmise aparatuuride kontrollimiseks	Üks kord aastas
85	Eeskujulikud mõõdud hüvitusteguri mõõtjate kontrollimiseks	Üks kord aastas
86	Eeskujulikud mõõdud kõvade dielektrikute dielektrilise läbitavuse ja dielektrilise kaotuse tangensi mõõtmiseks	Üks kord aastas

VIII. Mõõdud ja mõõteriistad akustilisteks mõõtmisteks

87	Eeskujulikud mõõtemikrofonid	Üks kord aastas
----	--	-----------------

IX. Mõõdud ja seadised pinnakareduse mõõtmiseks

88	Pinnakareduse eeskujud pinnakareduse määramise seadiste kontrollimiseks ja gra-duerimiseks	Üks kord aastas
----	--	-----------------

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise täht- ajad (mitte harvem)
----------	----------------------------------	--

X. Mõõdud ja seadised valguse mõõtmiseks

89	Eeskujulikud valgusemõõtmise lambid . . .	Üks kord aastas
90	Eeskujulikud luksmeetrid	Üks kord aastas

XI. Mõõdud ja seadised ioniseeritud kiirguse mõõtmiseks

91	Eeskujulikud I järgu radioaktiivsete isotopide α - ja β -kiirguse preparaadid . . .	Üks kord aastas pikaajalistele preparaatidele (poolustusaeg üle 5 a.); lühiajalistele — üks poolustusaeg, kuid mitte harvem kui 1 kord aastas
92	Eeskujulikud II järgu radioaktiivsete isotopide α - ja β -kiirguse preparaadid . . .	
93	Eeskujulikud I järgu γ -kiirgajad	
94	Eeskujulikud I järgu röntgenomeetrid röntgeni- ja γ -kiirte jaoks	Üks kord 2 a. jooksul
95	Eeskujulikud I järgu β -kiirte röntgenomeetrid	Üks kord 2 a. jooksul
96	Eeskujulikud I järgu neutronite allikad	Üks kord aastas
97	Eeskujulikud I järgu mõõteriistad neutronite voolu tiheduse mõõtmiseks	Üks kord aastas
98	Eeskujulikud I järgu neutronsimeetrid	Üks kord aastas

Märkus. 1. Kui ettevõttes, asutuses või organisatsioonis on olemas põhi- (lähte-) eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad, mille abil saab kontrollida nimekirjas toodud alluvaid eeskujulikke mõõte ja mõõteriistu, võib neid (alluvaid) kontrollida vahetult ettevõtte, kui ta on saanud Komitee kohalikult organilt registreerimistunnistuse.

See kontrollimise kord ei kehti eeskujulike mõõteriistade kohta, mis kuuluvad lahtist tüüpi mõõteriistade remonditöökodadele, tehnilise järelevalve organitele, kes kontrollivad mitmesuguste ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide töömõõte ja -mõõteriistu lepingu alusel, samuti ettevõtete ja organisatsioonide eeskujulike mõõtude ja mõõteriistade kohta, mida kasutavad Komitee kohalikud organid (eeskujulikud vagunikaalud, vagunikaalu kontrollplatvormid, veemõõtjate katsejaamad, seadmed taksomeetrite kontrollimiseks jne.). Sellised eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad kuuluvad riiklike kontrollimisele, vaatamata nende järgule, klassile ja alluvusele.

2. Neil juhtudel, kui käesolevas nimekirjas toodud tootmisest väljalastavad mõõdud ja mõõteriistad on ette nähtud kasutamiseks eeskujulikena, samuti juhtudel, kui tellijad on informeerinud ettevõtteid selles, et nende poolt toodetavaid mõõte ja mõõteriistu hakatakse kasutama eeskujulikena, tulevad need mõõdud ja mõõteriistad esitada mõõteriistu tootva tehase poolt riiklikule kontrollimisele Komitee kohalikele organitele.

NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organites riiklikule kontrollimisele kuuluvate tootmisest väljalastavate, remonditud ja kõigis rahvamajanduse harudes kasutatavate töömõõtude ja -mõõteriistade

NIMEKIRI

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtaeg (mitte harvem)
1	Elektrienergia-arvestid:	
	ühefaasilised, elukorterites	Üks kord 5 a. jooksul
	ülejäanud	Üks kord 2 a. jooksul
2	Arvestid nafta, naftasaaduste, piirituse, vee ja piima mõõtmiseks	Üks kord 2 a. jooksul
3	Gaasiarvestid	Üks kord 5 a. jooksul
4	Bensiini ja õli väljaandmise kolonkad . .	Üks kord aastas
5	Automaatsed ja poolautomaatsed mõõteriistad ja dosaatorid petrooleumi, viina, õlle ja piima väljaandmiseks; mõõtekruusid, mensuurid jookide väljaandmiseks, piima ujukmõõtjad	Mitteklaasist mõõteriistad — üks kord 2 a. jooksul; klaasist mõõteriistad — ainult tootmisest väljalaskmisel
6	Pikkuse lattmõõdud	Üks kord 2 a. jooksul
7	Meditsiinilised, veterinaarsed ja inkubatortermomeetrid	Ainult tootmisest väljalaskmisel
8	Teravilja loomukaalud	Üks kord 2 a. jooksul
9	Kaalud ja vihid (välja arvatud analüütilised ja mikroanalüütilised)	Üks kord 2 a. jooksul
10	Taksomeetrid	Ainult tootmisest väljalaskmisel ja pärast remonti
11	Vererõhu mõõteparaadid	Üks kord aastas
12	Diferentsiaalmanomeetrid-kulumõõtjad . .	Üks kord aastas

Jrk. nr.	Mõõtude ja mõõteriistade nimetus	Kontrollimise tähtaeg (mitte harvem)
13	Elektrilised teravilja niiskusemõõtjad . . .	Üks kord 2 a. jooksul
14	Prillikliaside proovikomplektid	Ainult tootmisest välja- laskmisel
15	Rasvamõõtjad ja pipetid piimaproovi mõõt- miseks rasvamõõtjas	Ainult tootmisest välja- laskmisel
16	Metallist piiritusmõõtjad	Üks kord 2 a. jooksul

Märkus. 1. Ametkondlikke mõõtude ja mõõteriistade järelevalveorganeid omavad ettevõtted, asutused ja organisatsioonid, kes on registreeritud Komitee kohalikes organites, võivad viimaste loal mitte esitada riiklikule kontrollimisele mõõte ja mõõteriistu, mida kasutatakse sisemiseks arvestuseks, kui need mõõdud ja mõõteriistad on samade ettevõtete järelevalveorganite süstemaatilise kontrolli all.

2. Raudteedele kuuluvad või raudteedele kinnitatud süsteemidele kuuluvad kaaluvihid ja kaalud, millega kaalutakse peale- ja mahalaadimistel toidu-kaupu, kuuluvad riiklikule kontrollimisele üks kord 6 kuu jooksul vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu määrusele nr. 568 30. jaanuarist 1952. a.

3. Sadamate elevaatorite, mehhaniseeritud aitade, ümberlaadijate jne. kaalud ja kaaluvihid, mida kasutatakse eksportteravilja kaalumiseks, kuuluvad riiklikule kontrollimisele üks kord aastas, vastavalt NSVL RKN juures asuva Ökonoomianõukogu määrusele nr. 893 29. jaanuarist 1939. a.

Ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides või võimaluste puudumisel Komitee organites, ametkondlikes baaslaboratooriumides või lepingute alusel tehnilist järelevalvet teostavates ettevõtetes kontrollimisele kuuluvate mõõtude ja mõõteriistade

NOMENKLATUURNE LOETELU

1. Pikkusmõõdud (joon- ja otsmõõdud).
2. Mõõteriistad ja mõõteinstrumentid pikkusmõõtmisteks.
3. Mõõdud ja mõõteriistad nurgamõõtmisteks.
4. Mõõteriistad pinnatasasuse ja -puhtuse määramiseks.
5. Mõõteriistad pikkuse, pinna ja metraaži mõõtmiseks.
6. Analüütilised ja mikroanalüütilised kaalud.
7. Analüütilised ja mikroanalüütilised kaaluvihid.
8. Mahumõõdud.
9. Sekundimõõtjad.
10. Kronomeetrid ja kronoskoobid.
11. Mõõteriistad materjalide mehaaniliste omaduste katsetamiseks.
12. Mõõteriistad vedelike tiheduse mõõtmiseks.
13. Mõõteriistad lahuste kontsentratsiooni mõõtmiseks.
14. Mõõteriistad vedelike viskoossuse määramiseks.
15. Mõõteriistad läbipaistvate ainete optiliste omaduste määramiseks.
16. Mõõteriistad fotomeetristeks mõõtmisteks ja optilistel meetoditel materjalide koostise määramiseks.
17. Mõõteriistad gaaside koostise määramiseks.
18. Mõõteriistad temperatuuri mõõtmiseks.
19. Mõõteriistad soojushulga ja soojusvoolude mõõtmiseks.
20. Mõõteriistad niiskuse mõõtmiseks.
21. Mõõteriistad rõhu ja hõrenduse mõõtmiseks.
22. Mõõteriistad gaasisarnaste ainete voolamiskiiruse mõõtmiseks.
23. Mõõteriistad vedelike voolamiskiiruse mõõtmiseks.
24. Mõõteriistad ja dosaatorid vedelike, gaasisarnaste ja puistainete hulga mõõtmiseks.
25. Mõõteriistad vedelike ja gaasisarnaste ainete tasapinna ja surveaengu mõõtmiseks.
26. Mõõteriistad joon- ja nurkkiiruse mõõtmiseks.
27. Mõõteriistad pöörete arvu mõõtmiseks.
28. Mõõteriistad jõudude mõõtmiseks.
29. Mõõdud ja mõõteriistad pinge, elektromotoorse jõu ja voolutugevuse mõõtmiseks.
30. Mõõdud ja mõõteriistad elektrilise takistuse mõõtmiseks.
31. Mõõdud ja mõõteriistad elektrilise mahtuvuse, induktiivsuse, ajakons-tandi ja kaonurga mõõtmiseks.
32. Mõõteriistad tööstussageduste mõõtmiseks.
33. Mõõteriistad faasinurga mõõtmiseks.
34. Mõõteriistad elektrivoolu võimsuse ja energia mõõtmiseks.
35. Mõõteriistad elektri hulga (ampertunnid) mõõtmiseks.
36. Elektrimõõteriistade liseseadmed (eeltakistused, šundid, pingejagajad, mõõtetransformaatorid ja aparaadid nende kontrollimiseks).
37. Mõõteriistad vesiniku ionide kontsentratsiooni mõõtmiseks (pH-meet-rid).
38. Mõõdud ja mõõteriistad magnetilisteks mõõtmisteks ja materjalide magnetiliste omaduste määramiseks.
39. Raadiomõõteriistad.
40. Mõõteriistad radioaktiivse kiirguse mõõtmiseks.
41. Mõõteriistad akustilisteks mõõtmisteks.

NSVL
Rahandusministeerium

2. juuli 1960. a.

Nr. 220

Moskva, Kuibõševi 9

NSVL Ministrite Nõukogu juures
asuv Standardite, Mõõtude ja
Mõõteriistade Komitee

2. juuli 1960. a.

Nr. 28-1-10

Moskva, Lenini prospekt 9-b

**LIIDU JA AUTONOOMSETE VABARIIKIDE RAHANDUS-
MINISTEERIUMIDELE, KRAIDE, OBLASTITE, RINGKON-
DADE, LINNADE JA RAJONIDE RAHANDUSOSAKONDA-
DELE (NIMEKIRJA JÄRGI), VOLINIKELE — RIIKLIKE
MÕÖTMISTEHNIKA KONTROLL-LABORATOORIUMIDE
ÜLEMATELE JA INSTITUUTIDE DIREKTORITELE**

**NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude
ja Mõõteriistade Komitee organite poolt mõõtude ja
mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetavate
lõivude taksidest**

NSVL Rahandusministeerium ja NSVL Ministrite Nõukogu juures asuv Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee saavad juhendumiseks mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetava lõivu taksid, mis on ümber arvestatud vahekorras 10:1 vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu määrusele nr. 470 4. maist 1960. a.

Nimetatud lõivude taksid kehtestatakse 1. jaanuarist 1961. a.

Seoses hindade mastaabi muutmisega võetakse 1. jaanuarist 1960. a. alates lõivu nende mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise ja tembeldamise eest, mis ei ole ette nähtud taksides, riikliku kontrolõri poolt selleks tööks kulutatud tööaja maksumuse ulatuses, mis on 15 rubla päevas. Niisugust lõivu võetakse nende mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise ja tembeldamise eest seni, kuni nad kinnitatakse.

NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee volinikud — riiklike mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumide ülemad määravad isikutele, kes on süüdi ebaõigete või nõutavaid templeid mitteomavate mõõteriistade kasutamises, kindlaksmääratud tähtaegadeks kaalude, vihtide ja teiste mõõteriistade tembeldamiseks mitteesitamises ning mõõtude ja mõõteriistade kasutamise eeskirjade rikkumises, trahvid alates 1. jaanuarist 1961. a. seoses hindade mastaabi muutmisega kuni 30 rublani.

Alates 1. jaanuarist 1961. a. kaotab kehtivuse NSVL Rahandusministeeriumi ja NSVL Ministrite Nõukogu juures asuv Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee kiri nr. 6/28-2-25 8. jaanuarist 1958. a. «NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva

Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organite poolt mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetavate lõivude taksidest».

Lisa. NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organite poolt mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetavate lõivude taksid.

NSVL rahandusministri asetäitja
F. URJUPIN

NSVL Ministrite Nõukogu juures
asuva Standardite, Mõõtude ja
Mõõteriistade Komitee esimehe
asetäitja
A. KASATKIN

J U H E N D

mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise ja tembeldamise eest tasu võtmise ja selle Liidu eelarvesse ülekandmise korra kohta

1. Toodevatate, remonditud või eksploatatsioonis olevate mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise ja tembeldamise eest võtavad NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee kohalikud organid, vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu määrusega 10. detsembrist 1954. a. nr. 2420 kinnitatud NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee põhimäärusele, asutustelt, ettevõtetelt ja organisatsioonidelt tasu kinnitatud lõivu takside alusel.

Tasu mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise ja tembeldamise eest, mis ei ole ette nähtud taksides, võetakse sellele tööle kulutatud tööaja maksumuse järgi, mis on 15 rubla päevas, kuni riiklik kontrolör tasu määrab.

2. Võrreldes kehtivate taksidega mõõteriistade riikliku kontrollimise eest, võetakse mõõtude ja mõõteriistade ekspertiisi eest kolmekordset tasu.

3. Komitee organite eelarvel tehtud kulud, mis on seotud mõõtude ja mõõteriistade tüüpide katsetustega, kaetakse vastavalt tegelikele kulutustele mõõteriistu katsetustele esitanud ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt ülekannetega nende arvetele.

4. Käesoleva juhendi peatükkides 1, 2 ja 3 märgitud lõivud ja summad kulutuste katmiseks tasutakse mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise, tembeldamise, ekspertiisi või katsetuste eest igal juhul, olenemata sellest, kas pärast kontrollimist, ekspertiisi või katsetamist mõõdud ja mõõteriistad tunnistatakse tarvitamiskõlblikeks, tarvitamiskõlbmatuiks, parandamist, täiendamist või remonti vajavateks.

5. Lõivud mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise, tembeldamise ja ekspertiisi eest, mida teostavad Komitee organid vastavalt kinnitatud taksidele, kantakse ettevõtete ja organisatsioonide poolt enne kontrollimist, tembeldamist ja ekspertiisi NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõ-

tude ja Mõõteriistade Komitee kohaliku organi jooksvale arvele NSVL Riigipanga asutuses.

Lõivud mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise ja tembeldamise eest, mida esitab elanikkond riiklike mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumide, osakondade või instituutide asukohtades, makstakse sisse sularahas laboratooriumi, osakonna või instituudi kassasse.

6. Riigipanga asutused avavad riiklikele mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumidele, NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee osakondadele ja instituutidele nende volinike avalduste põhjal protsentideta jooksvad arved, ilma NSVL Rahandusministeeriumi teatiseta arve avamise õiguse kohta riigipangas.

Nendele jooksvatele arvetele kantakse lõivud, mis makstakse sisse mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise, ekspertiisi, tüüpikatsetuste eest, riikliku kontrolöri tööseisaku eest ning mõõteriistade müügist saadud summad, mille hoidmise tähtaeg möödus, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste sissemaksud riiklike kontrolöride sõidu- ja komandeerimiskulude ning eeskujulike mõõteriistade kohaletoimetamiskulude katteks, summad, mis Komitee kannab üle omalt jooksvalt arvelt sisseseadete muretsemiseks ja korrashoidmiseks ning töötajatele premiaal-ergutus-tasu väljamaksmiseks.

Volinikud, riiklikud mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumid, NSVL Ministrite Nõukogu juures asuvad Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee osakonnad ja instituudid, komandeerides riikliku kontrolöri rajoonikeskusesse mõõtude ja mõõteriistade riiklikuks kontrollimiseks, annavad talle riigipanga asutuse nimele kirja ajutise allarve avamise kohta.

Selle kirja alusel avab riigipanga asutus ajutise protsentideta allarve vastava voliniku, riikliku mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumi, osakonna või instituudi nimele ning riikliku kontrolöri töö ajal rajoonikeskuses kannab sellele allarvele summad, mis laekuvad ettevõtelt, organisatsioonidelt ja asutuselt mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest. Laekunud summade tagastamine ja väljamaksete tegemine sellelt allarvelt on keelatud.

Pärast mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise lõpetamist annab riiklik kontrolör avalduse riigipanga asutusele, mille alusel pank suleb allarve ja arve jäägi kannab riigipanga asutusele, kus asub ajutise allarve avamiseks kirja väljaandnud voliniku, riikliku mõõtmistehnika kontroll-laboratooriumi, NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee osakonna või instituudi põhimine jooksev arve.

7. Mõõtude ja mõõteriistade kontrollimisel laekunud lõivude summast jätvavad Komitee kohalikud organid:

a) igas kvartalis (kvartali lõppedes) Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee korraldusel 1,5% plaaniliselt ja 18,75% üleplaaniliselt lõivude summalt töötajatele premiaalergutustasu väljamaksmiseks vastavalt NSVL RKN määrusele nr. 974 5. septembrist 1938. a.;

b) 20% sisseseade muretsemiseks ja korrashoidmiseks vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu määrusele nr. 1762 1. oktoobrist 1955. a.

Ülejäänud osa laekunud lõivude summast kannavad Komitee organid liidulise eelarve tuludesse, tulude kvalifikatsiooni lõik 12 § 6.

Liidulise eelarve tuludesse kantakse lõivude summad kaks korda kuus — 15-ndal ja viimasel kuupäeval. Kui kuu viimane päev langeb mittetööpäevale, siis toimub ülekandmine sellele eelneval päeval.

8. Summade kulutamise kord premiaalergutustasuks ning sisseseade muretsemiseks ja korrashoidmiseks määratakse kindlaks NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee poolt vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Summasid seoses riiklike kontrolöride väljakutsumistega ja eeskujulike mõõteriistade kohaletoimetamisega kasutab Komitee kohalik organ ulatuses, milles ettevõtted, organisatsioonid ja asutused on summasid selleks otstarbeks tema jooksvale arvele sisse maksnud.

9. Osa lõivude summast, mis on laekunud mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise eest Komitee kohalike organite jooksvatele arvetele riigipanga asutustes, kannavad Komitee kohalikud organid NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee korraldusel Komitee jooksvale arvele kulutuste tegemiseks tsentraliseeritud korras sisseseade muretsemiseks ja korrashoidmiseks ning premiaalergutustasu väljamaksmiseks.

10. Summade jäägid, mis hoitakse riigipanga asutustes Komitee kohalike organite jooksvatel arvetel ning on tekkinud vastavalt p. 7-a ja 7-b-le, samuti käesoleva juhendi p. 15-le, ei kanta aasta lõpus Liidu eelarve tuludesse.

11. Kontrollimise, tembeldamise ja ekspertiisi eest saadud lõivud ei kuulu tagastamisele, välja arvatud juhul, kui kontrollimine või ekspertiis ei toimunud ettevõttest, organisatsioonist või asutusest mitteoleneval põhjusel.

13. Lõivude summad mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise, tembeldamise ja ekspertiisi eest, mis ei ole ettevõtete, organi-

satsioonide ja asutuste poolt õigeaegselt sisse makstud, nõutakse sisse NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee kohalike organite poolt maksude ja sissenõudmiste põhimääruses kindlaksmääratud korras kõikidelt mõõtude ja mõõteriistade valdajatelt, välja arvatud kolhoosid, tööstuslikud kolhoosid, kalapüügiartellid ja üksikisikud, kellelt lõiv nõutakse sisse ainult kohtu korras.

13. Pärast lõivu tasumist annavad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused mõõteriistad kontrollimiseks NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organitesse koos kindlaksmääratud normikohase avaldusega, mis on täidetud vastavalt nende poolt tasutud lõivu summale. Ühe avalduse allkirjaga eksemplari mõõteriistade vastuvõtmise kohta tagastab Komitee organ kliendile, näidates mõõteriistade kontrollimisest kättesaamise tähtaja.

14. Mõõteriistad, mis on esitatud Komitee kohalikele organitele kontrollimiseks, hoitakse tasuta 1 kuu pärast nende kontrollimist. Ühe kuu möödumisel võetakse hoidmise eest tasu 1% kontrollimise maksumusest päevas. Kolme kuu möödumisel müüakse need mõõteriistad. Hoidmise eest võetavad ja müümisest saadud summad tulevad kanda liidulise eelarve tuludesse, tulude klassifikatsiooni lõik 12 § 6.

15. Riiklike kontrolöride väljakutsumisel mõõtude ja mõõteriistade riiklikuks kontrollimiseks väljapoole vastavate NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee kohalike organite asukohti tasuvad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused peale kindlaksmääratud lõivu riikliku kontrolöri sõidukulud ja kulud eeskujulike mõõteriistade kohale- ja tagasitoimetamise eest tegeliku maksumuse järgi, kuid väljakutsete korral väljapoole alalist töökohta tuleb tasuda muud kulud kehtivate teenistuskomandeeringute seadusandluse korra ja normide järgi.

Sama korra järgi tasutakse Komitee kohalike organite esindajate kulud nende väljasõidul vahetult ettevõtetesse, organisatsioonidesse ja asutustesse mõõtude ja mõõteriistade riiklikeks katsetusteks.

Nende kulude tasumiseks kannavad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused enne kontrollimise ja ekspertiisi algust Komitee organi jooksvale arvele orienteeruvas summas avansi. Riikliku kontrolöri väljakutsumisega seoses tehtud kulutuste kohta saadavad Komitee organid ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele arved.

16. Neil juhtudel, kui riikliku kontrolöri saabumisel ei esitata määratud tähtajaks kontrollimiseks või ekspertiisiks mõõte ja mõõteriistu, on riikliku kontrolöri väljakutsunud ettevõtted, asu-

tused või organisatsioonid kohustatud üle kandma Komitee organi jooksvale arvele peale riikliku kontrolöri komandeerimisega seotud kulutuste riikliku kontrolöri keskmise päeva maksumusena 15 rubla alates määratud tähtajast kuni selle ajani, millal riiklikule kontrolörile tegelikult esitatakse mõõte ja mõõteriistu kontrollimiseks või ekspertiisiks.

Kui määratud tähtajast kuni riiklikule kontrolörile mõõtude ja mõõteriistade esitamise momendini möödus üle kahe tunni ja kontrollimist ei toimunud, loetakse see aeg terveks päevaks.

Kui riiklikule kontrolörile ei esitatud mõõte ja mõõteriistu ettevõtte, organisatsiooni või asutuse süü tõttu, tehakse selle kohta akt, kus näidatakse kontrollimiseks või ekspertiisiks määratud tähtaeg ning riiklikule kontrolörile mõõtude ja mõõteriistade esitamise aeg. Samuti põhjused, miks mõõte ja mõõteriistu ei esitatud riiklikule kontrolörile õigeaegselt. Aktile kirjutavad alla riiklik kontrolör ja ettevõtte, organisatsiooni või asutuse esindaja. Allakirjutamisest keeldumine märgitakse aktis. Akti koopia antakse ettevõttele või asutusele.

Käesoleva juhendi väljaandmisega lugeda kehtetuks:

a) NSVL Rahanduse Rahvakomissariaadi ja NSVL RKN juures asunud Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee juhend 28. maist 1940. a. nr. 360/123-15-118 koos kõigi järgnevate täiendustega ja muudatustega sinna juurde;

b) Rahanduse Rahvakomissariaadi ja NSVL RKN juures asunud Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee käskkiri 24. juunist 1941. a. nr. 526/120-275.

*NSVL Ministrite Nõukogu juures
asuva Standardite, Mõõtude ja
Mõõteriistade Komitee esimees*

A. VJATKIN

Kooskõlastatud

NSVL rahandusministri asetäitja

F. URJUPIN

26. aprillil 1956. a.

NSVL Rahandusministeeriumi ja NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee kirjale nr. 28-1-10 2. juulist 1960. a.

NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organite poolt mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetavate

LÕIVUDE TAKSID

Jrk. nr.	Mõõteriista nimetus	Tootmisest väljastamisel	Eksploatatsioonis olevatelt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
I. Kaalud			
1	I ja II järgu eeskujulikud kaalud	2—00	3—50
2	Analüütilised ja proovikaalud	1—50	3—00
3	1. klassi tehnilised kaalud	1—50	2—50
4	Torsioonkaalud	1—20	2—00
5	Mikrokaalud	2—00	3—50
6	Eeskujulikud III järgu kohver- ja inspektor-kaalud	1—50	2—00
7	Tehnilised 2. klassi ja apteegikaalud kuni 100 g kaasaarvatult	0—15	0—20
8	Sama, üle 100 g	0—25	0—50
9	Lauakaalud	0—25	0—50
10	Eeskujulikud vagunikaalud	Tasuta	Tasuta
11	Ühe-, kahe- ja kolmekordsed vagunikaalud	15—00	15—00
12	Autokaalud	5—00	7—50
13	Koorma-, vagonetikaalud, sisselõigatud, koppkaalud jne.	3—50	5—00
14	Automaatsed ja poolautomaatsed kaalud igaks otstarbeks (teravilja, peetide, söe jne. kaalumiseks; tsemendi, bituumeni, jahu jne. doseerimiseks) kuni 50 kg	3—50	6—00
15	Sama, üle 50 kg	7—50	9—00
16	Konveierkaalud	5—00	7—50
17	Mittevõrdõlgset ümberpaigutatavad kaalud kuni 500 kg (sealhulgas meditsiinilised, laste-, posti- ja kokkupandavad)	0—60	0—90
18	Mittevõrdõlgset ümberpaigutatavad kaalud üle 500 kg	1—00	1—50
19	Eriotstarbelised kaalud kuni 5 t kaasaarvatult (kraanakaalud, valukoostise kaalud jne.)	5—00	7—50

Jrk. nr.	Mööteriista nimetus	Tootmisest väljastamisel	Ekspluatatsioonis olevatelt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
20	Eriotstarbelised raske konstruktsiooniga kaalud üle 5 t (kraanakaalud, kaalud koksihjudede, bluumingute, valtside jaoks, segukaalud, lennukite kaalud jne.)	10—00	13—00
21	Eriotstarbelised kerge konstruktsiooniga kaalud (võiproovi-, loendavad, kronstein-, postikaalud jt.)	0—60	0—90
22	Kartuliproovikaalud	0—70	1—00
23	Laua- ja ripuvad osutikaalud kuni 20 kg	0—50	1—20
24	Sama, üle 20 kg ja piimakaalud	1—10	1—40
25	Päsmrid	0—20	0—30
26	Kvadrandid	0—70	1—00
27	Hüdrostaatilised (Vestfaal'i) kaalud koos vihkomeetriga (ilma juurdekuuluvate termomeetrite kontrollimiseta)	2—00	2—50
28	Tehnilised teravilja loomukaalud	1—50	1—50
29	Eeskujulikud teravilja loomukaalud	4—00	4—00
30	Popõvi kaalud	2—50	3—50

II. Vihid

31	Eeskujulikud I järgu ja tehnilised 1. klassi vihid	0—50	0—50
32	Analüütilised vihid ja ratsurid	0—35	0—35
33	Eeskujulikud II järgu vihid	0—30	0—30
34	Eeskujulikud III järgu vihid ja eriotstarbelised raskused kuni 20 kg	0—20	0—20
35	Eriotstarbelised raskused üle 20 kg	1—50	1—50
36	Eeskujulikud III järgu rööptahukakujulised vihid	0—15	0—15
37	Tehnilised 2. klassi vihid kuni 500 mg kaasarvatult	0—01	0—03
38	Sama, üle 500 mg, tehnilised 3. klassi ja erivihid	—	0—04
	Sama, 10 vihi eest	0—25	—
39	Raudtee kontrollplatvormid	Tasuta	Tasuta

III. Mõõdud ja mööteriistad pikkuste ja nurkade mõõtmiseks

40	Eeskujulikud lintmõõdud	3—50	3—50
41	Maamõõdulindid	0—20	0—70
41	Maamõõdulindid	0—20	3—50
42	Ruletid kuni 2 m	0—05	0—10
43	Ruletid üle 2 m	0—10	0—20
44	Loodruletid	0—30	0—30
45	Eeskujulikud I järgu meetrid	6—50	6—50

Jrk. nr.	Mõõteriista nimetus	Tootmi- sest väljasta- misel	Eksploatat- sioonis oleva- telt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
46	Eeskujulikud II ja III järgu meetrid	2—50	2—50
47	Latt- ja kokkupandavad mõõdud	0—02	0—08
48	Mõõtejoonlaud	0—02	0—05
49	Kahanemismõõtejoonlaud	0—10	0—20
50	Mõõtelatid	0—70	0—70
51	Metsamõõte klupid ja haakmöödikud	0—20	0—30
52	Nivelleerimis latid	1—00	1—00
53	Raudtee kontrollšabloonid	1—00	1—00
54	V ja VI järgu tasaparalleelsed pikkuse ots- mõõdud, 1 mõõdu eest	0—14	0—23
55	Sama, III ja IV järk 1 mõõdu eest	0—20	0—30

Märkus: II järgu otsmõõtude kontrollimisel võrdleval interferentsmeetodil suurendatakse lõivu taksi 2 korda, I järgu kontrollimisel absoluutsel interferentsmeetodil aga 4 korda.

56	Pikkuse otsmõõdud üle 100 mm kuni 1000 mm excl. (mitmesuguste järkude kontrollimine otsmõõtemasinal), 1 mõõdu eest	1—80	1—80
57	Sama, nimimõõtmega 1000 mm	2—00	2—00
58	Külgmikud, 1 mõõdu eest	0—50	0—50
59	Vertikaalsed optimeetrid	4—00	4—00
60	Horisontaalsed optimeetrid ja ultraoptimeet- rid	5—00	5—00
61	Instrumentaalsed mikroskoobid	7—50	7—50
62	Universaalsed mikroskoobid	10—00	10—00
63	Optilised pikkusemõõtjad	4—00	4—00
64	Optilised jagamispead	7—50	7—50
65	Projektorid	7—50	7—50
66	Optilised kvadrandid	4—00	4—00
67	Eksaminaatorid	7—50	7—50
68	Mõõtemasinaid	15—00	15—00
69	Tasased ja tasaparalleelsed plaadid 1 mõõdu eest	0—50	0—60
70	Kangmikromeetrid ja iga tüüpi indikaatorid	1—50	1—50
71	Mikromeetrilised sisemõõtjad (komplekt)	4—00	5—00
72	Minimeetrid, optotestid, mikroluksid, varb- hambamõõtjad, optilised hambamõõtjad	1—50	1—50
73	Indikaatorilised sisemõõtjad ja mikromeetri- lised sügavusemõõtjad	1—50	1—50
74	Sammumõõtjad	2—00	2—00
75	Indikaatorilised hambamõõtjad	2—00	2—00
76	Indikaatorilised mõõteklambrid	0—70	1—00
77	Passameetrid ja passimeetrid	1—50	1—50
78	Ortotestid ja mikrotastid	1—00	1—00
79	Tasapinnalised mikromeetrid kuni 200 mm	0—50	0—75
80	Sama, üle 200 mm	0—70	1—00

Jrk. nr.	Mõõteriista nimetus	Tootmisest väljastamisel	Eksploatatsioonis olevatelt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
81	Varbsirkliid, varbsügavusemõõtjad ja varbreismused kuni 200 mm, lugemistäpsusega 0,02; 0,05 ja 0,1 mm	0—75	0—75
82	Sama, üle 200 mm	1—00	1—50
83	Keermemõõte-mikromeetrite otsmikud 1 paari eest	1—00	1—00
84	Keermekaliibrite keskmise läbimõõdu mõõtmise traadid (3-st koosnev komplekt)	0—70	1—00
85	Nurgamõõdud (1 nurga eest)	0—50	0—60
86	Nurgamõõtjad	0—70	1—00
87	Nurgikud	0—50	0—50
88	Loodid	2—00	2—50
89	Siinus-joonlauad	4—00	4—00
90	Prilliprooviklaasid (1 läätse eest)	0—10	0—10
91	Nahamõõte planimeetrid ja kaliibrid	1—00	1—00
92	Nahamõõte masinad	7—50	7—50
93	Tensomeetrid	2—00	2—00

IV. Elektrimõõteriistad

94	Iga klassi normaalelemendid	1—00	2—00
95	Eeskujulikud 2. klassi takistuspoolid ja kindla mahtuvusega õhkkondensaatorid	2—00	3—00
96	Eeskujulikud 1. klassi takistuspoolid	3—00	4—00
97	Induktiivsuse ja vastuinduktiivsuse poolid, kindla mahtuvusega kondensaatorid (peale õhkkondensaatorite), eeltakistused ja šnidid (olenemata mõõtepiirkondadest)	0—50	1—50
98	Takistusmagasinid ja pingejagajad	2—00	4—00
99	0,02 ja 0,05 klasside takistusmagasinid	3—00	6—00
100	Mahtvusmagasinid ja muutuva mahtuvusega kondensaatorid	3—00	6—00
101	Induktiivsuse magasinid	3—00	6—00
102	Variomeetrid	2—00	3—70
103	Ampermeetrid, voltmeetrid ja vattmeetrid klassidest 0,1; 0,2; 0,5: a) potentsiomeetrid b) võrdlusmeetodid	4—00 2—50	4—00 2—50
104	Samad, klassidest 1,0; 1,5 ja 2,5	0—40	1—00
105	Eeskujulikud arvestid	5—00	10—00
106	Ühefaasilised arvestid kuni 5 kW	0—15	0—40
107	Ühefaasilised alalisvoolu korteriarvestid	0—50	1—00
108	Ühefaasilised arvestid üle 5 kW ja alalisvoolu tööstusarvestid	0—35	1—00
109	Kolmefaasilised aktiiv- ja reaktiivenergia arvestid	0—50	1—50
110	Mitme mõõtepiirkonnaga ja kahemähiselised voolutransformaatorid, iga klassi	0—50	1—20

Jrk. nr.	Mõõteriista nimetus	Tootmi- sest väljasta- misel	Ekspluatat- sioonis oleva- telt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
111	Šama, ühepiirkonnalised	0—30	0—60
112	Iga klassi mitme mõõtepiirkonnaga pinge- transformaatorid	1—00	1—20
113	Sama, ühepiirkonnalised	0—40	0—60
114	Mõõteriistade komplekt fiidril kuni 380 V (kohapeal)	—	7—50
115	Sama, fiidril üle 380 V (kohapeal)	—	10—00
116	Laboratoorsed, lugemiga mitte alla 4 koha alalisvoolu sillad:		
	a) kahekordsed sillad	10—00	10—00
	b) ühekordsed sillad	7—50	7—50
	c) sillad klassidest 0,02 ja 0,05	15—00	15—00
117	Alalisvoolu sillad ja potentsiomeetrid luge- miga alla 4 koha	4—00	4—00
118	Laboratoorsed alalisvoolu potentsiomeetrid, lugemiga mitte alla 5 koha	12—50	15—00
119	Vahelduvvoolu potentsiomeetrid	15—00	15—00
120	Aparaadid mõõtetransformaatorite kontrol- limiseks	10—00	10—00
121	Iga liiki ja süsteemi nullgalvanomeetrid	3—20	6—50
122	Oommeetrid, megaoommeetrid ja faradmeet- rid	1—00	1—50
123	Faasimõõtjad klassidest 0,5; 1,0; 1,5 ja 2,5	1—00	4—00
124	Sagedusmõõtjad:		
	a) osutisagedusmõõtjad	0—80	3—50
125	Šagedusmõõte-sillad ja häälesagedusgene- raatorid	2—00	6—00
126	Vahelduvvoolu sillad	7—50	7—50
127	Elektrilised teravilja niiskusemõõtjad	1—00	1—20
128	Lampvoltmeetrid tööstussagedusel	1—00	1—20
129	Fluksmeetrid	3—50	3—50

V. Mõõteriistad nurkkiiruse, tiirude arvu ja ajavahemike mõõtmiseks

130	Tahhograafid ja taksomeetrid	1—50	2—50
131	Käsi- ja statsionaarsed tahhomeetrid	0—60	1—00
132	Tiirudelugejad	0—30	1—00
133	Tahhoskoobid ja kiirusemõõtjad	1—50	2—50
134	Sekundimõõtjad	0—70	1—20

VI. Mõõteriistad rõhu ja vaakuumi mõõtmiseks

135	Eeskujulikud raskus-kolbmanomeetrid vihi- komplektiga kuni 50 kgf/cm ² (täielik kont- rollimine)	7—50	7—50
136	Sama, vihi- ja vihi- ja vihi- komplektiga üle 50 kgf/cm ²	13—00	13—00
137	Eeskujulikud raskus-kolbmanomeetrid (kont- rollimõõtmine)	—	4—00

Jrk. nr.	Mõõteriistade nimetus	Tootmisest väljastamisel	Ekspluatatsioonis olevatelt ja pärast remonti
		rbL kop.	rbL kop.
138	Eeskujulikud manovaakuummeetrid (kalibreerimine)	13—00	13—00
139	Eeskujulikud vedrumanomeetrid ja -vaakuummeetrid	2—50	2—50
140	Kontrollmanomeetrid ja sügavusemõõtjad	0—60	1—00
141	Iga süsteemi tehnilised vaakuummeetrid, manovaakuummeetrid ja manomeetrid	0—15	0—40
142	Vedelikmanomeetrid ja tõmbemõõtjad	0—75	1—50
143	Iga tüüpi mikromanomeetrid	3—00	5—00
144	Ühe vedruga võimsuse määramise indikaatorid	4—00	4—00
145	Indikaatorite vedrud (kontrollimine kuues punktis)	1—00	1—50
146	Isekirjutavad manomeetrid materjalide katsetuse masinatele ja signaalseadistega manomeetrid	0—80	1—20
147	Vedruga vererõhuanomeetrid	0—60	0—60
148	Sama, elavhõbedaga	1—00	1—00

VII. Mõõteriistad temperatuuri mõõtmiseks

149	Eeskujulikud II järgu termomeetrid	4—00	4—00
150	Meditšiinilised, veterinaar- ja sektsioontüüpi inkubaatorite termomeetrid	—	0—06
	Sama, 10 eest	0—15	—
151	Kapi tüüpi inkubaatorite termomeetrid (nurktermomeetrid) ja termomeetrid seemnete puhtimiseks	0—15	0—40
152	Elavhõbe- ja vedeliktermomeetrid jaotusega 0,5°, 1° ja 2° kuni 100° C	0—25	0—50
153	Termomeetrid Vestfaali kaaludele	0—15	0—40
154	Elavhõbe- ja vedeliktermomeetrid jaotusega 0,5°, 1° ja 2° kuni 300° C	0—40	0—80
155	Elavhõbe- ja vedeliktermomeetrid kuni 500° C	1—00	1—50
156	Termomeetrid jaotusega 0,1° ja 0,2° kuni 100° C	0—50	1—50
157	Sama, kuni 300° C	0—70	1—80
158	Manomeetriselised termomeetrid kuni 300° C	0—50	1—50
159	Tehnilised takistustermomeetrid	1—20	1—20
160	Väärismetalltermopaarid	7—00	7—00
161	Mitteväärismetall-termopaarid	1—20	2—50
162	Beckmanni ja kalorimeetriselised termomeetrid	3—00	4—00
163	Tehnilised ja laboratoorsed madalakraadilised termomeetrid	0—75	1—50
164	Eeskujulikud II järgu temperatuurilambid	5—00	7—00
165	Eeskujulikud optilised ja radiatsioonipürommeetrid	3—50	15—00

Jrk. nr.	Mõõteriistade nimetus	Tootmi- sest väljasta- misel	Ekspluatat- sioonis oleva- telt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
166	Tehnilised optilised ja radiatsioonpüromeetrid	2—50	5—00
167	Termoelektrilised püromeetrid ühe termopaariga	—	3—50
168	Sama, registreerivad, sealhulgas automaatsed sillad ja potentsiomeetrid	—	10—00
169	Näitavad püromeetritelised millivoltmeetrid (millivolt-skaala kontrollimine ilma termopaarita)	0—40	1—30
170	Sama, registreerivad, sealhulgas automaatsed ja potentsiomeetrid (millivolt-skaala kontrollimine ilma termopaarita)	3—50	5—00
171	Fotoelektrilised püromeetrid	5—00	7—50
172	Logomeetrid	1—50	2—00

VIII. Mõõteriistad kulu mõõtmiseks

173	Vee- ja gaasimõõte katseseadmed kuni 0,25 m ³ /h	20—00	20—00
174	Sama, üle 0,25 m ³ /h	30—00	30—00
175	Kiiruselised ja ketastüüpi veemõõtjad kuni 40 mm (kaasaarvatult)	0—70	0—70
	Kontrollimiseks veemõõte katseseadmel üheaegselt 4 ja rohkem veemõõtja ülesseadmisel	0—30	0—30
176	Sama, üle 40 kuni 80 mm (kaasaarvatult)	1—00	1—00
	Kontrollimiseks veemõõte katseseadmel üheaegselt 4 ja rohkem veemõõtja ülesseadmisel	0—50	0—50
177	Sama, iga kaliibrit üle 80 mm ja kombineeritud	1—70	1—70
178	Diferentsiaaltüüpi kulumõõtjad (aurumõõtjad, gaasimõõtjad ja õhumõõtjad):		
	a) registreerivad ja näitavad ilma integraatorita	5—00	6—00
	b) sama, integraatoriga	6—00	7—50
	c) sama, kangülekandega	7—50	10—00
179	Rotameetrid	1—80	3—00
180	Püsiva surveangusega kulumõõtjad	6—00	10—00
181	Nafta- ja bensiinimõõtjad kaliibriga kuni 80 mm (kaasaarvatult) 3 ja enama üheaegse kontrollimisega	1—30	1—60
	Sama, üheaegse kontrollimisega vähem kui 3	2—00	2—50
182	Gaasimõõtjad ja õhumõõtjad elastse kambri (lõõtsadega)	0—20	0—40
183	Trummel-gaasimõõtjad	5—00	10—00
184	Klaasist käsi-gaasianalüsaatorid	0—50	1—50
185	Automaatsed ja elektrilised gaasianalüsaatorid	3—00	10—00

Jrk. nr.	Mõõteriistade nimetus	Tootmi- sest väljasta- misel	Eksploatat- sioonis oleva- telt ja pärast remonti
		rbl kop	rbl kop.
IX. Mõõteriistad materjalide mehaaniliste omaduste katsetamiseks ja jõudude mõõtmiseks			
186	Eeskujulikud III järgu dünamomeetrid, kontroll-dünamomeetrid ja elavhõbemõõdetoosid .	8—00	8—00
187	Eeskujulikud III järgu universaalsed dünamomeetrid .	14—00	14—00
188	Riide, naha, kummi ja kedruse katsetamise masinad (dünamomeetrid)	3—50	5—00
189	Tehnilised vedrudünamomeetrid	3—00	3—00
190	Ühe skaalaga materjalide mehaaniliste omaduste staatilised katsetusmasinad	7—50	7—50
191	Sama, kahe ja enam skaalaga	15—00	15—00
192	Materjalide dünaamilised katsetusmasinad .	12—50	12—50
193	Metallide kõvaduse määramise seadmed:		
	a) tüüp TIII ja TK (Brinell ja Rockwell)	2—00	2—00
	b) tüüp TII (Vickers)	2—50	2—50
194	Kõvadusplaadid	1—00	—
X. Mahutavuse mõõteriistad			
195	Eeskujulikud kolbid (kaaluline kontrollimine)	2—00	3—00
196	Eeskujulikud büretid, pipetid (kaaluline kontrollimine)	2—50	5—00
197	Tehnilised 1. klassi klaasist mahumõõdud (kaaluline kontrollimine)	2—00	3—00
198	Tehnilised 2. klassi klaasist mahumõõdud (mahuline kontrollimine)	0—10	0—30
199	Mikropipetid, B-tüüpi büretid, melanzerid, tuberkuliinsed meditsiinilised pritsid	0—10	2—00
200	2. klassi pipetid ühe või kahe märgiga (ilma alajaotusteta)	—	0—02
	Sama, 10 pipeti eest	0—15	—
201	Mõõtekrusid ja -mensuurid jookide väljandmiseks	0—05	0—15
202	Piima ujukmõõtjad	0—15	0—40
203	Vedelike automaatsed ja poolautomaatsed mõõteseadmed (petrooleumimõõtjad, siirupimõõtjad, õllemõõtjad, veedosaatorid) . .	1—00	2—50
204	Eeskujulikud mahumõõdud kuni 10 l (kaasaarvatult)	0—75	1—50
205	Sama, kuni 200 l (kaasaarvatult)	10—00	10—00
206	Tehnilised mahumõõdud kuni 10 l (kaasaarvatult)	0—35	0—35
207	Sama, kuni 200 l (kaasaarvatult)	5—00	5—00
208	Sama, üle 200 l	15—00	15—00
209	Laagerdusvaadid, veiniaamid:		
	a) kuni 3000 l	4—50	7—50
	b) üle 3000 l	6—00	10—00

Jrk. nr.	Mõõteriistade nimetus	Tootmisest väljastamisel	Ekspluatatsioonis olevatelt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
210	Autotsisternid	5—00	5—00
211	Bensiinikolonkad	1—50	4—00
212	Ölikolonkad	2—50	5—00

XI. Mõõteriistad vedelike tiheduse ja lahuste kontsentratsiooni mõõtmiseks

213	Densimeetrid igaks otstarbeks, välja arvatud densimeetrid merevee jaoks; uriinimõõtjad; klaasist piiritusmõõtjad; liimimõõtjad ja sahharimeetrid peale 0,1% jaotusega sahharimeetrite	0—07	0—70
214	Sahharimeetrid jaotusega 0,1%	0—10	1—50
215	Densimeetrid merevee jaoks	0—40	1—50
216	Eeskujulikud metallist piiritusmõõtjad	15—00	15—00
217	Tehnilised metallist piiritusmõõtjad	2—50	5—00
218	Eeskujulikud rasvamõõtjad	2—00	2—50
219	Tehnilised rasvamõõtjad	0—05	—

XII. Mõõteriistad naftasaaduste leektäpi ja viskoossuse määramiseks

220	Naftasaaduste leektäpi määramise mõõteriistad (ilma termomeetriteta)	3—00	5—00
221	Viskosimeetrid BY-tüüpi (ilma termomeetriteta ja kolbideta)	2—00	3—00
222	Kapillaar-viskosimeetrid	1—00	2—00

XIII. Raadiomõõteriistad

223	Suure stabiilsusega piesokvarts-generaatorid veaga mitte üle $1 \cdot 10^{-6}$	15—00	15—00
224	Piesokvarts-generaatorid ja kvartskalibraatorid veaga üle $1 \cdot 10^{-6}$	4—00	4—00
225	Iga tüüpi kammerton-generaatorid	7—50	7—50
226	Iga tüüpi helisageduse generaatorid	6—00	6—00
227	Standardsignaalide ja skaala järgi seatavate sagedustega signaalide generaatorid (kontrollimine sageduse järgi)	6—00	6—00
228	Sama, tüüp FCC-6 (sageduse ja väljuva pinge kontrollimine)	10—00	10—00
229	Standardsignaalide ja sisseehitatud lainemõõtjatega signaalgeneraatorid (kontrollimise sageduse järgi)	7—50	7—50
230	Radarterid sisseehitatud lainemõõtjatega (kontrollimine sageduse järgi)	7—50	7—50
231	Heterodüün-sagedusmõõtjad (lainemõõtjad)	7—50	7—50
232	Heterodüün-sagedusmõõtjad (lainemõõtjad) sisseehitatud resonants-lainemõõtjatega, heterodüün-sagedusmõõtjad (lainemõõtjad) veaga mitte üle $5 \cdot 10^{-5}$ (tabelitega ja ilma)	12—50	12—50

Jrk. nr.	Mõõteriistade nimetus	Tootmi- sest väljasta- misel	Eksploatat- sioonis oleva- telt ja pärast remonti
		rbl. kop.	rbl. kop.
233	Resonants-lainemõõtjad keskmise ja väikese täpsusega (ilma tabeliteta)	6—00	6—00
234	Sama, tabelitega	7—50	7—50
235	Kajaresonaatorid	10—00	10—00
236	Elektron-sagedusmõõtjad	6—00	6—00
237	Antenni ja koormustakistuse ekvivalendid	6—00	6—00
238	Mahtuvuse-, induktiivsuse- ja takistusemõõtjad (iga parameetri järgi)	15—00	15—00
239	Modulatsioonimõõtjad ИМ-6, ИМ-8	11—50	11—50
240	Häiretemõõtjad ИП-12М	11—50	11—50
241	Müramõõtjad	15—00	15—00
242	Seisvate lainete koefitsiendi mõõtjad 60-И	11—50	11—50
243	Ebalineaarsete moonutuste mõõtjad	15—00	15—00
244	Hüvitusteguri mõõtjad	15—00	15—00
245	Eeskujulikud muudetavad sumbutuselemendid tüüp 67-И (kontrollimine kolmel sagedusel)	22—50	22—50
246	Sünkronoskoobid tüüp 25-И	7—50	7—50
247	Väikese võimsuse mõõtjad (kontrollimine alalisvoolul)	15—00	15—00

XIV. Mõõteriistad voolu ja pinge mõõtmiseks suurendatud sagedusel

248	Voltmeetrid ja ampermeetrid klassidest 1—2,5 (kontrollimine suurendatud sagedustel)	3—00	3—00
249	Voltmeetrid ja ampermeetrid klassidest 0,2—0,5 (kontrollimine suurendatud sagedustel)	5—00	5—00
250	Lampvoltmeetrid (kontrollimine kõrgsagedusel)	10—00	10—00

Märkus ed. 1. Käesolevates taksides toodud mõõtude ja mõõteriistade täiendavate, lisaks Komitee vastavate juhenditega kindlaksmääratud skaalapunktide kontrollimise eest, kui selleks on mõõte ja mõõteriistu kontrollimisele esitanud ettevõtte, asutuse või organisatsiooni avaldus, võetakse lõivu igalt täiendavalt skaalapunktilt 5% ulatuses mõõdu või mõõteriista kontrollimistaksist.

2. Paljuskaalaliste ja paljupiirkonnaliste mõõteriistade täiendavate skaalade või mõõtepiirkondade kontrollimise eest võetakse lõivu igalt täiendavalt skaalalt või mõõtepiirkonnalt 10% ulatuses mõõteriista kontrollimise eest kindlaksmääratud taksist. Täiendava lõivu maksimaalne suurus ei tohi ületada kindlaksmääratud lõivu taksi.

3. Kui üksikute mõõteriistade skaalade lisapunktide kontrollimise juures vastavalt käesolevate märkuste p. 1 ja 2 lõivu summa väljendub kopika murdosadega, siis jäetakse ära kopika murdosa, mis on alla poole kopika, aga pool kopikat ja suurem murdosa ümardatakse täiskopikani.

*NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva
Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade
Komitee Finantsmajandusvalitsuse ülem*

G. DONSKOI

Kinnitan,
NSVL Mõõtude ja Mõõteriistade
Peapalati ülem
V. ALESIN
15. aprill 1954. a.

J U H E N D 15—54

**ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt riiklike
kontrolöride väljakutsumise korrast mõõteriistade kont-
rollimiseks ja ekspertiisiks nende valmistamise,
remontimise ja kasutamise kohtadele**

1. Riiklike kontrolöride komandeerimine mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks või ekspertiisiks toimub ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide avalduste põhjal tingimusel, kui nad on ette tasunud:

a) NSVL Rahandusministeeriumi poolt kindlaksmääratud lõivu mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise või ekspertiisi eest;

b) kulud seoses kontrollimiseks vajalike eeskujulike mõõtude ja mõõteriistade kohale- ja tagasitoimetamisega;

c) riiklike kontrolöride sõidukulud sinna ja tagasi sõidu puhul väljapoole linna piire, kus asub kontrolliv asutus, ka muud kulud kehtiva teenistuskomandeerigute seadusandluse korra ja normide järgi.

2. Ettevõtete, kes kutsuvad välja riiklikke kontrolöre, avaldustes peab olema näidatud: riiklikuks kontrollimiseks esitavate mõõtude ja mõõteriistade nimetus, nende mõõtepiirid ja kontrollimiseks esitavate mõõteriistade arvatav hulk.

3. Riiklike kontrolöride komandeerimine toimub ainult tingimusel, et kontrollimiseks on valmis mõõteriistu koguses mitte alla päevanormi, mis on kindlaks määratud vastava kontrolliva asutuse ülema poolt.

Statsionaarsete mõõteriistade riiklik kontrollimine viiakse läbi nende ülesseadmise kohal: üksikutel juhtudel (kontrolliva asutuse ülema otsusel) võib toimuda ka teiste mõõteriistade riiklik kontrollimine nende asukohas, milleks komandeeritakse kohale riiklik kontrolör, samuti toimitakse juhul, kui töömaht on alla päevanormi.

4. Riikliku kontrolöri peab välja kutsuma: kontrolliva asutuse asukohas kontrollimiseks — mitte hiljem kui 2 päeva, väljaspool kontrolliva asutuse asukohta — mitte hiljem kui 4 päeva enne riikliku kontrolöri väljasõitu.

5. Süstemaatiliste kontrollimiste puhul, mida teevad riiklikud kontrolörid ettevõtetes, kes toodavad, remondivad või kasu-

tavad mõõte ja mõõteriistu, riiklikke kontrolöre komandeeritakse ka ilma avaldusteta tähtaegadel, mis on näidatud ettevõtete kalendergraafikutes ning on kooskõlastatud kontrollitavate asutuste ülematega mitte hiljem kui 3 päeva enne kontrollimise algust.

Graafikus näidatud kontrollimiste tähtaegade muutmiste puhul on ettevõtte kohustatud teatama sellest kontrolliva asutuse ülemale mitte hiljem kui 2 päeva enne graafikus näidatud tähtaega. Sel juhul komandeeritakse riiklikud kontrolörid vahelejäanud graafikupäevale järgneval päeval või mõnel teisel päeval kokkuleppeliselt kontrolliva asutuse ülemaga.

6. Kui riiklik kontrolör on tulnud mõõte ja mõõteriistu kontrollima nende asukohas väljakutse alusel või tähtaegadel, mis on näidatud ettevõtte graafikus, ettevõtte aga ei esitanud mõõteriistu nende mittevalmisoleku tõttu, mis kutsus esile riikliku kontrolöri tööseisaku, on ettevõtte või asutus kohustatud tasuma peale kõigi kulude, mis on seotud riikliku kontrolöri komandeerimisega, iga riikliku kontrolöri tööseisaku päeva eest 15 rubla, kusjuures tööseisakut üle 2 tunni loetakse terveks päevaks.

Ettevõtte süü tõttu tekkinud tööseisaku kohta on riiklik kontrolör kohustatud kohapeal koostama akti, milles näidatakse tööseisaku kestus ja tema põhjused. Aktile kirjutab alla ettevõtte esindaja. Allakirjutamisest keeldumine fikseeritakse aktis. Akti koopia antakse ettevõttele.

7. Kui ettevõtte annab oma transpordivahendid kontrollimiseks vajalike eeskujulike mõõteriistade kohaletoimetamiseks, siis need mõõteriistad antakse välja allkirja vastu ettevõtte esindajale, kes esitab volituse mõõteriistade saamise kohta.

Mõõteriistad antakse välja sellise arvestusega, et nad saaksid kontrollimise kohta riikliku kontrolöri saabumise päeval. Eeskujulikud mõõdud ja mõõteriistad peavad olema enne ettevõttele väljaandmist kinniplommitud kontrolliva asutuse poolt (välja arvatud 20 kg eeskujulikud III järgu vihid, mida võib saata ilma pakendita ja plommimata).

8. Saabunud mõõteriistade kontrollimiskohale, on riiklik kontrolör kohustatud kindlaks tegema eeskujulike mõõteriistade kompleksuse ja korrasoleku ning selgitama, et pole rikutud kontrolliva asutuse plomme.

Kui mõõteriistad ei ole korras või plomm on maha rebitud, koostab riiklik kontrolör selle kohta akti ja võimaluse korral kontrollib neid eeskujulikke mõõteriistu.

Eeskujulike mõõteriistade kontrollimine sel juhul toimub ettevõtte arvel kindlaksmääratud taksi järgi.

Kui ei ole võimalik kohapeal kontrollida eeskujulikke mõõteriistu, siis esitatud mõõte ja mõõteriistu ei kontrollita.

9. Pärast mõõtude ja mõõteriistade kontrollimise lõpetamist peab riiklik kontrolör eeskujulikud mõõteriistad kinni plommima.

Ettevõtte, kes sai kontrollivast asutusest eeskujulikud mõõteriistad, peab need täielikult korrasolevatena ja rikkumata plommidega tagasi saatma kontrollivasse asutusse hiljemalt järgmisel päeval pärast kontrollimist.

Kui eeskujulikel mõõteriistadel on plommid katki rebitud või rikutud, on kontrolliv asutus kohustatud kontrollima selliseid mõõteriistu, kusjuures kontrollimise kulud kindlaksmääratud taksi järgi kannab asutus.

Juhul kui avastatakse, et eeskujulikke mõõteriistu on puudu või neil on mingisuguseid rikkeid, on kontrolliv asutus kohustatud ettevõtte esindaja juuresolekul, kes toimetab mõõteriistad kohale, koostama akti puudevate või rikutud mõõteriistade loeteluga ning sisse nõudma puuduolevate mõõteriistade maksumuse kindlaksmääratud suuruses ja kulud avastatud rikete parandamiseks tegeliku maksumuse järgi.

10. Kui ettevõtte või asutus ei saada õigeaegselt tagasi eeskujulikke mõõteriistu vastavalt p. 9 toodud tähtajal, on ettevõtte või asutus kohustatud kontrollivale asutusele tasuma iga ületähtajalise päeva eest 20 kop. eeskujulikult 20 kg vihilt ja 2 rbl. eeskujulikult mõõteriistalt.

Märkus. Mõõteriistade mitteõigeaegse kohaletoimetamise fakt vormistatakse kontrollivas asutuses eriaktiga mõõteriistade ettevõttelt kättesaamisel.

11. Käesoleva juhendi p. 6 ja 10 järgi kontrollivatesse asutustesse laekuvad rahasummad kantakse riigi tuludesse.

12. Asutused ja ettevõtted, kes kutsuvad välja riikliku kontrolöri, on kohustatud andma riiklikeks kontrollimisteks vajaliku abitööjõu, sobiva, kuiva, valge ja sooja ruumi ning kindlustama vajalikud tingimused mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks.

13. Riiklike kontrolöride väljakutsumine ja komandeerimine ettevõtetesse, kes toodavad, remondivad või kasutavad mõõtte ja mõõteriistu, mille kontrollimiseks on vajalikud statsionaarsed kontrollimise seadmed, seadised või statsionaarsed eeskujulikud mõõteriistad, võib toimuda ainult sel tingimusel, kui ettevõtte annab riiklikele kontrolöridele kasutamiseks sellised seadmed, seadised või statsionaarsed eeskujulikud mõõteriistad.

Näidatud statsionaarsed seadmed, seadised või statsionaarsed eeskujulikud mõõteriistad hoitakse ettevõtetes kontrolliva asutuse plommi all, välja arvatud sellised seadmed või seadised, mille ekspluateerimine tehase poolt ei mõjuta kontrollimiste

õigsust (näit. elektrimõõteriistade kontrollimise kilp, stats. kaalude katsetamise ja montaaži stend jne.).

14. Selliste ettevõtetele kuuluvate eeskujulike mõõteriistade, mida kasutavad riiklikud kontrolörid ning mida hoitakse kontrolliva asutuse plommi all, riiklik kontrollimine toimub kindlaksmääratud tähtaegadel ja nende kontrollimise eest ei võeta tasu.

Kui neid eeskujulikke mõõteriistu hoitakse ettevõttes plommimata, on riiklik kontrolör kohustatud neid kontrollima enne igakordset kasutamist mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks ning võtma kindlaksmääratud kontrollimistasu.

Riiklike kontrollimiste osakonna ülem
B. LEONOV

SISUKORD

Juhend 12—58 mõõtude ja mõõteriistade kontrollimiseks ja mõõtmistehnika seisundi ning standardite ja tehniliste tingimuste täitmise kontrollimiseks	3
Juhend mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise ja tembeldamise eest tasu võtmise ja selle Liidu eelarvesse ülekandmise korra kohta	30
NSVL Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee organite poolt mõõtude ja mõõteriistade riikliku kontrollimise eest võetavate lõivude taksid	35
Juhend 15—54 ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt riiklike kontrolöride väljakutsumise korrast mõõteriistade kontrollimiseks ja ekspertiisiks nende valmistamise, remontimise ja kasutamise kohtadele	45

TASUTA

A-24302

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00357981 2